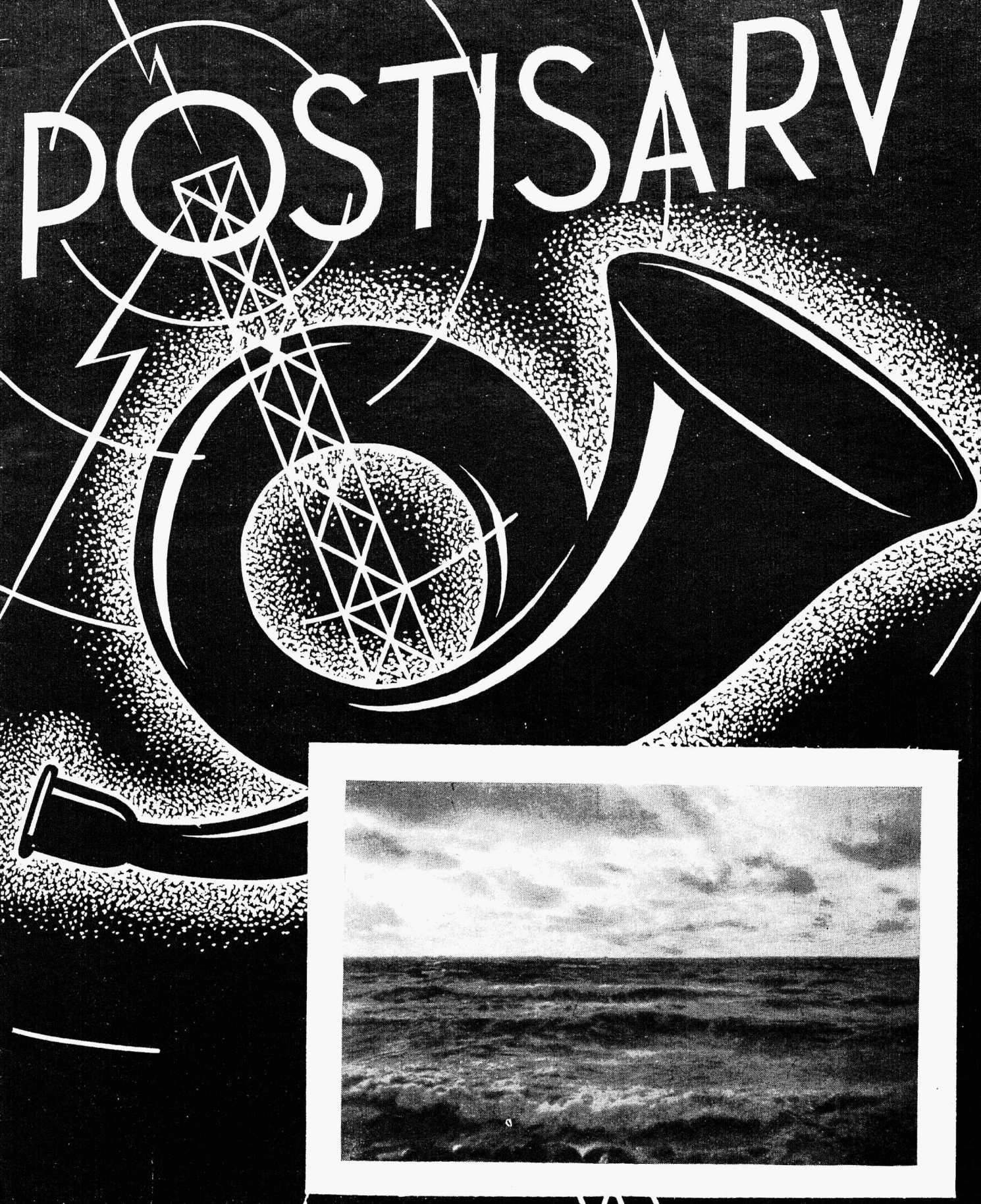

POSTISARV

Nr. 10 1939

P. LUHTEIN

IGA

mööduva

24

tunni

*sündmused nii kodu- kui ka
välismaal leiate aegsasti
vara hommikul ilmuvast*

«Päevalehest»

*Pealeselle juhtkirju, huvipak-
kuvaid reisikirjeldusi, vesteid,
romaane ja muud huvitavat*

Kirjandust

KOOLIRAAMATUID

KOOLITARBEID jne.

soovitavad suures valikus

«Päevalehe»

RAAMATUKAUPLUSED

Tallinn, Pärnu mnt. 10, Pikk 2

POSTISARV

POSTI-, TELEGRAAFI-, TELEFONI- ja RAADIOTEENIJATE AJAKIRI
 POSTI-, TELEGR.-, TELEFONITEENIJATE KUTSEÜHINGU, TEHNILISE ALA TEENIJATE ÜHINGU
 ja TALLINNA PEAPOSTKONTORI AMETNIKE KOGU HÄ'ALEKANDJA * ILMUB KORD KUUS

№ 10 (74)

Oktoober 1939

7. aastak.

MEIE TEE

Kui keegi oleks ennustanud kolm kuud tagasi Euroopa riikide piire sellistena, nagu nad on praegu, siis oleks säärane inimene naerdud välja. Kuigi rahvaste ja riikide kohal on rippunud ähvardav mõök juba aastaid, peaaegu Ilmasõja puhkemisest saadik, veerand sajandit järjest, ei usutud ometi, et riikide sisemistest rahutustest ja rahvaklasside omavahelistest võimuhaaramistest-kukutamistest võinuks kasvada välja nii ruttu uus ilmasõda, mille lõppu ei oska keegi ette näha. Liiga selgesti on kõigil meeles mõõdunud aastakümnete jooksul meie silme eest mõõdunud draamad:

Hõisked ja juubeldused tsaaridele, kes kutsunud sõtta. Frondil piiritu viletsus, kannatused, mis tumestamas mõistust, armetu ja kuulsusetu surm. Kõikjal laostumine, kultuuriväärtuste häving, tooruse triumf, taudid, vennatapp. Rahvaste tühjaksjooksmine verest, majanduse ja heakorra segipaiskumine, nälg, hirm ja abitus. Siis väikerahvaste vabadusvõitlus, et päästa oma nurgakesi üldisest kaosest ja alata uut elu, mis sajandeid mattunud pimedusse. Töörõõmu tagasisaamine, usinus uute kodude ülesehitamisel, kuhu paisataks alati päike. Oma riik, oma kodu, oma rahvas... mis oleks väikerahvale veel kaunimat, kes talunud pikka ja pimedat ööd kui väike viljaterake alalises hukkumisohus kahe suure veskikivi vahel.

Kuid vendlus riikide ja rahvaste vahel, milles pärastsõja-aastail nähti ainust lunastust maailma uutest vapustustest päästmiseks, varises peagi kokku. Sest sõjas polnud võitjaid, vaid ainult võidetud.

Võidetuks nimetatud tundsid endid alandatuina ja neis äratati tasumisiha, põhjuseks... õiglusetuse jaluleseadmine, elujulgusele ja elujõule baseeruv propaganda ja laienemistung. Võitnuks arvatud riigid aga tundsid sõja-

tüdimust, tahtsid puhata, nagu inimesed, kes sunniviisil sooritanud töö, mis vastumeelne, kurvanav ja mõttetu...

Õigustatult võime küsida, kus on algus, kus lõpp — sõja või rahu põhjusteks, rahu või sõja põhjusteks?!

Trööstitu ajastu, mil isegi enam omaaegseid poliitilisi ega usulisi dogmasid ei sõandata tsiteerida rahupõlve taotleva vahendina või teetähisena, mida kaudu kulgedes võiksid rahvad näha väljapääsu relvade võimust inimeste ja riikide üle.

Või on sõjakirg inimese pärisosa juba iidsest ajast saadik ja niinimetatud kultuur ja tsivilisatsioon ainult moodne vahend endise sõjakisa ja sõjakirve asemel! Kes teab, sest ajalugu on raamat leheküljest leheküljeni, mis kirjutatud verega.

Ent ometi me usume, et inimõistust peaks olema suuteline vältima õiglusetust ja vägivalda, et hea tahte võimuses seisab tülide lahendamine rahulikul ja ausal teel, et miljonite inimeste elu on suurem väärtus kui üksikute solvunud juhtide eneseuhkus või nende tulevikuprogramm, mis pealegi nii kergesti võib tuhmuda ja kustuda koos selle autoriga.

Nii meie usume ja meie mõistus toetab meid. Kuid ometi — rahvad oleksid nagu võimetud otsustama ise oma saatust, olles mittesuutelised tegema vahet otsekui valguse ja pimeduse vahel, olles võimetud suust suhu ja rahvast rahvasse kordama parooli: E i i a l e n a m s õ d a! Põrdume abituses ka Jumala poole, nagu alati suurimas hädas, anudes maailmale lunastust. Kuid meid on hüljatud.

Ei ole näha mingit väljapääsu, sest puudub hea tahe, kuigi eesmärgist on palju kõneldud:

kõik inimesed on vennad ja õed, sest nad on kaasinimesed, hoolimata rassist, keelest, seisusest või usust. Ja kõik nad on vaimu avaldusnormid, selle vaimu, mis ülendanud teda üürikeks ajaks valitsejaks kogu looduse üle, et tulla tundmatust maailmast, särada, olla õnnelik kui lill niidul ja taas siis kaduda tundmatusse maailma. Võim, kuulsus, rikkus või nauding — kui mõttetu on see ja raske kanda, kui see ostetud kaasinimeste kannatuste hinnaga.

Kuid need lihtsad tõed ei ole, näib nii, meie sajandi jaoks. Ka programm puudub, ülevaade süsteemist, kuidas oleks teisiti paremini võimalik kui seni. Nüüd ei ole enam mingit õpetust, mis näitaks teed kaosest pääsemiseks. Isegi sotsialism, see paljukiidetud õpetus Ilmasõja ärelaastail, ei oska nüüd anda eeskujuga ja retsepti püsivaks maailma rahuks. Inimese vaim on teda ennast orjastanud ja jätnud maha. Selle asemel, et konstrueerida kõigile maadele ja rahvastele mõistliku koostöö platvormi, projekteeritakse uute masinrelvade mudelid, ja selle asemel, et miljonid inimõistused ja -käed panna kõikjal tööle ühiskondliku õitsengu heaks, surutakse nad, oma leivapala hinna eest, umbesse vabrikusse viilima mürske ja mootoreid, mis peavad kuulutama õiglust sellele, kellele neid piisavalt jätkub...

Kui ollakse väikerahvas oma päikesepaistelises kodus, tuntakse praegusaja mentaliteedist, mis on karm, täis kujutlematuid üllatusi ja ebasoodsust ülesehitavaks tööks, vist küll kõige vähem heameelt. Tugevasti häiritud kindlustunde, selgusetus lähemate aastate või kuude kohustustest ja ülesannetest, lähisrahvaste sõjahetlusest mõjutatud kaubandus ja nõrumeele hingelaad, tunduv majanduslik kaotus meie kodanikkonna ühe üsna jõuka osa opteerumisega võõrsile ja riigile sellest tekkivate väljaminekute katmise vajadus, kohustused oma suure naabri vastu — need kõik on tõsised probleemid ja nähted, mida meil veel mõne kuu eest ei tuntud ja mis nii-öelda üleöö on tõusnud erakorralise ja raske programmiga päevakorda.

On selge, et ajad ei ole enam endised. Samuti on selge, et see erakorraline aeg ei jäta mõjutamata meie elu üldilmet, samuti kui üksikisikute õiguste ja kohustuste määra, mis kanda igal kodanikul oma riigi ja rahva vastu. Erakordne aeg, eriti sõdivais riiges, raputab segi tavalise elurütmiga otse tundmatuseeni. Kui meie oleme suutnud lahendada rahvusvaheliselt meie omistatud kohustused rahulikul teel, siis oleme teistest riigest seegi võrra soodsamas olukorras, et meie võitlused ja kannatused ei ole kistud pinguli üheaegselt mitte sõja- ja majandusrindele, vaid ainult majandusrindele. See ülesanne ei ole ületamatu. Ei ole ületamatu seepärast, et eesti rahvas on harjunud kandma raskusi ja toimima alati kui üks mees oma

kodumaa kutsel, kui järjekordne tuuletõmbus Läänemere kaldail on paisunud ähvardavaks tormiks. See kohustus ühiseks meeleks ja koostööks ei ole ainult kohustus oma riigi vastu, mis aegade hämarusest tagasi võideldud. Ei, see abivalmis olek on ka meie püha kutsu- maa, meie sisemine tarve ja meie õigus selle maa nimel, kus oleme püsinud aastatuhandeid, nii häil kui halvul päevil. Inimene on kaduv, maa ja muld ning rahvuslik uhkus igavene. Kui torm purustab puu, hävineb ta ja saab samaks mullaks, millest kasvanud, Kuid koht, kus ta kasvanud, jääb samaks, ja pilved ning päike, ja uuesti võrsub samast pinnast noori taimi, et tõusta uhketeks puudeks, küpsed taluma raskusi, milleks kohustab aeg.

Meile, eestlastele kui väikerahvale, riik tähendab ennekõike rahvust. Sest ainult rahvus kannab edasi meie iseseisvuse ja meie olemasolu mõtet ja ainult rahvuse nimel oleme kannatanud ja võidelnud, lootnud ja igatsenud põlvest põlve, muutmata oma meelt ja sulamata suurrahvaste hulka, — et saada kord iseenda peremeheks. Ka nüüd kriitilistel päevadel on meie rahvuses meie õigus ja jõud, mida meil ei saa keegi võtta ja mis annab meie riigile eluõiguse eksisteerimiseks — rahuliku ja heanaaberliku koostöö vaimus kõigiga, kes meie iseolemist tunnustavad.

Nüüdne aeg ei ole kohane väikeste huvide ega väiklaste kalduvuste avaldamiseks. Seepärast meie ka oma igapäevases elus vajame ühise aate nimel senisest enam koostööd, üksteise vastastikutunnustamist, sõbralikku suhtumist igasse kaaskodanikku ning distsiplineeritud, teadlikku ja mehhist meelt nii oma otsekoheses töös kui ka kõigil muudel ühiskondliku elu aladel. Kuid veel enam. Vajame tugevaid isiksusi, kes suudavad iseseisvalt ja oma riigile truuks jäädes orienteeruda igas olukorras, pannes tarbe korral kaalule kas-või oma elu. Iseloomutus ja tahtenõrkus, pealiskaudsus ja omakasupüüdlikkus on kuritegu meie rahva ja tuleviku vastu — seda ei tohi meie praegu unustada.

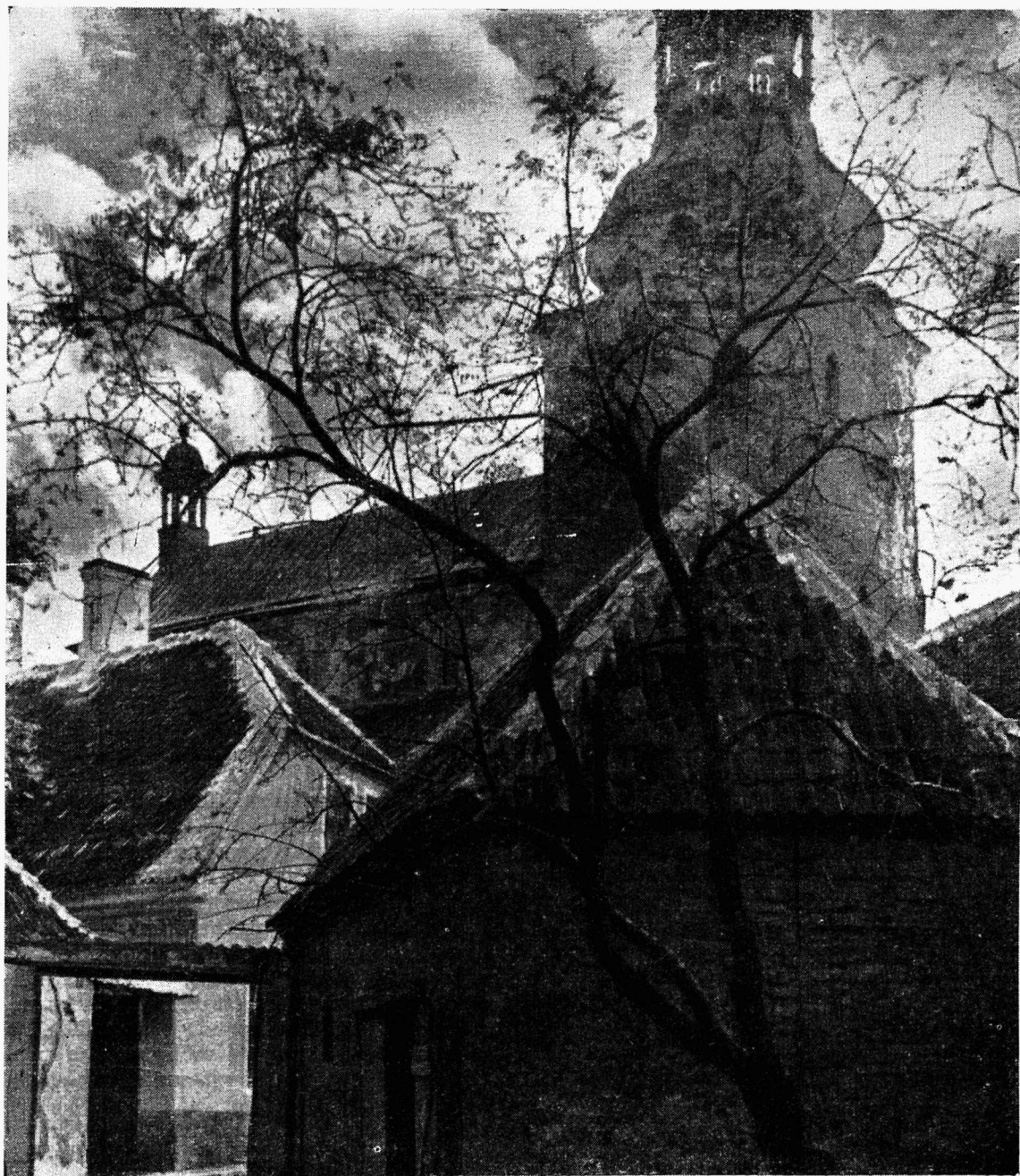
Nüüd me ei vaja väikest viha, vaid suurt enesekindlust, enesepiiramist ja kramplikku usku tulevikku, oma rahva ja riigi tulevikku. Otse olude kiuste.

Kaasaegsele inimpõlvele on saanud osaks elada seninähtamatute sõdade ja traagiliste sündmuste taustal. Tulevased põlvkonnad annavad meie tööle oma hinnangu ja otsuse, kas meil on olnud küllalt jõudu ja visadust raskuste ületamiseks ja eestluse nime väärikaks edasiviimiseks, või oleme olnud ebaküpsed oma riiki ja saatust kandma.

See on raske, kuid heroiline kohustus nii tänapäeva kui tuleviku käsil.

E. K.

Vana Toompea Tallinnas keskaegsete ehitistega

Mõtteavaldusi eesti ja soome postlaste lähendamisest*)

Motto: „... Pysyköön Suomenlahti ikuisesti Suomen ja Eestin vapaita kansallisvaltioita yhdistävänä siltana ja edistääköön niiden yhteistyötä... Pohjoismaiden jalon perheen...“
(Eesti postiametkonna au-aadress Soome rootsiaegse posti asutamise 300. a. juubeliks, 6. IX 1938.) Au-aadressi teksti tõlkis pr. H. Raid, Soome Büroo, Tallinn.)

„Postitorvi“ peatoimetaja, härra A. Brack'ile kelle lahtel vastutulekul sai võimalikuks alljärgnevate ridade avaldamine esmakordselt eesti keeles, on allakirjutanul au avaldada suurim tänu selle eest.

Järgnen Postinspektor S. Grönroos'i (Vaasa) tänuväärt eeskujule, kes ka eesti postlaste ajakirja „Postisarve“ veergudel on avaldanud postiajaloolisi kirjutisi ning asjatundlikult käsitlenud ja tutvustanud soome kolleegidele Eesti postiametkonnasse puutuvaid küsimusi ka käesolevas ajakirjas.

Selle järelalusena oleks soovitav, et ka eesti postlaste ajakirjas „Postisarv“ senisest rohkem käsitletust leiaksid ka Soome postiametkonda tutvustavad küsimused.

Eeltoodust lähtudes lubatagu allakirjutanul pealkirjas nimetatud aine üle mõned arvamused väljendada.

Juba kahe iseseisva vennasrahva Soome ja Eesti olemasolu kohustab ja õigustab neid mõlemaid tihedamale läbikäimisele ja tegelikule teine-teise tundma õppimisele.

Mõistetavalt käib see nõue, teiste seas, ka mõlema maa postlaste ja nende organisatsioonide kohta.

Kes neist, võiks küsida, peaks esimesena sel alal oma algatusvõimet üles näitama? Õieti ongi see juba teostunud mõlemalt poolt külaskäikude kujul, kuigi tagasihoidlikult. On olnud üksikuid poolametlikke omaalgatuslikke ja eraviisilisi külastamisi ka isikliku kontakti loomise otstarbel.

Seega jääb üle vaid elustada olemasolevaid sidemeid, milleks on vaja ainult head tahet ja huvi.

Alljärgnevalt mõned tegelikud ettepanekud. Kõige pealt mõlema maa postior-

ganisatsioonide Keskjuhatused (nii posti kui ka tehnilisalt) peaksid oma tegevuskavasse võtma vastastiku lähendamise teostamise ülesandeid.

Nende organisatsioonide poolt igal aastal ärapeatavaile kongressidele tuleks kutsuda võimalust mööda ka teise maa esindajaid, kes esineksid ka omalt poolt päevakohaste ettekannetega, millest mõlemate maade organisatsioonid võiksid tunda huvi.

Mõlema maa postiorganisatsioonid võiksid liikmeskonnas püüda arendada ja luua ka eriharrastusringe, kes oma erihuvide kohaselt astuksid ühendusse teiste mõttekaaslastega.

Tuleks sagedamini korraldada ekskursioone, millede ülesandeks oleks ka vastava maa posti-, telegraafi-, telefoni- ning raadiotalitusega tutvunemine.

Vastava maa postiametkonna aastapäeval tuleks ka postlaste organisatsioonidel korraldada aktusi, kuhu kutsutaks aukülasena ka teise maa postiorganisatsioonide esindajaid ning kus peetaks vastava-sisulisi ettekandeid ühes muusikaliste ettekannetega. Meil Tallinna Peapostkontori juures loodud ja tunnustust leidnud laulukoor võiks hea eduga täita korraldatava aktuse sisustamise ülesandeid.

Mõlema maa postiorganisatsioonide poolt väljaantavates ajakirjades tuleks võimaldada rohkem ruumi vastava-sisulistele kirjutistele.

Suurel määral saaksid lähendamisele kaasa aidata ka vastavate maade postiametkondade administratsioonid, kes võimaldaksid, vastastikkuse põhimõttel, erialadel töötavate ametnikkude vahetuse.

Samuti on võimalus välja arendada ka olemasolevat koostööd mõlema maa postiajaloo ning postimuuseumide tegevusaladel.

Kuna Soome postiorganisatsioonidel on tihe koostöö ka Põhjamaade (Rootsi, Norra, Taani, Island) postlaste organisatsioonidega, siis on hea võimalus ka nendega ühendusse astuda.

Lõpetan sooviga, et ka Soome kolleegid võtaksid sõna kõnesolevate küsimuste kohta.

Eesti, Tallinn, 8. septembril 1939. a.

J. Bleyer.

*) See kirjutis on võetud soome postiteenijate ajakirja „Postitorvi“ k. a. viimasest numbrist, kus see oli avaldatud eesti keeles. Toim.

Ema postiteenistuses

Pealkiri nagu ei sobiks postiteenijate kätseajakirja. Kuid vahest lubatakse käesoleva kuuga alanud laste- ja emadekaitse aasta puhul lehekülj ruumi postiametkonnas töötavate emade päevamurede lühikeseks käsitlemiseks.

Seni ei ole meil ei postiametkonnas ega kahjuks teisteski ametkondades ja töökohtades pühendatud ametnikulemale võrreldes teiste ametnikega või töölistega mingit erilist tähelepanu. Arvatakse, et mõnekroonine „valuraha“ kuus lahendab kõik ema nimega seotud küsimused. Kas näiteks „keskjaamapreilil“ on kolme lapse kasvatmismured kanda või kümnekonna kino vahel vaba aja jaotamise raskustega maadelda, see ei tule teenistuskohas arvesse. Ei saa salata, ka see on õige seisukoht. Ometi hakati mujal maailmas juba aastate eest, viimasel ajal ka meil, ikka enam tähelepanu pühendada emale, sest suurele enamikule naistest tundus eriti praegusaegne emakohustuste koorem liiga suure endaohverdusena, võrreldes nn. vabade naiste olukorraga. Emasid vajatakse aga ühiskonnas nii kaua, kui vajatakse inimkonda. Järelikult ka meie kokkukahaneva rahvaarvu juures oleme sunnitud enam tähelepanu pühendada emale. Ja esmajärjekorras just töötavale emale, sest iga töötava ema heaolust on rippuv lapse heaolu.

Emade arv postlaste peres ei ole väike. Leidub isegi seesuguseid tublisid naisi, kes kasvatavad 4—5 last, kandes sealjuures mittekerget postiteenistuse koormat. Sealjuures ei ole nad seni esinenud väiksemategi nõudmistega ega nurisenud, kuigi just postiteenistuses oleva ema seisukord pole kadestamisväärne. Postiteenija-ema peab mõnes asutises näiteks iga kolmas öö viibima teenistuskohuste täitmisel. Peab sagedasti töötama pealelõuna valvekordades hiliste õhtutundideni. Peab tihti loobuma rahulikust pühapäevast, isegi jõuluvana ootamisest lihavõtte jänese mängimisest ja paljust, paljust muust, mis seotud just laste ja koduga. Omamata kindlat hommikupoolset tööaega, nagu muis asutistes, peab postiteenija-ema sagedasti jätma haige lapse võõraste hoolde ja ruttama järelesaadetud kutse peale töökohale.

Kuid emadekaitse aasta pole mõeldud selleks, et märkida emade olemasolu meie

ametkonnas ja kirjeldada nende eluraskusi. Emadekaitse aasta on mõeldud eeskätt selleks, et otsida ja leida teid ja vahendeid emade olukorra parandamiseks.

Nagu eespool kirjeldatud, on eriti postiasutises töökohti, mis ema seisukohalt vaadatuna on paremad või halvemad, kuigi tänu tööjaotusele ja töönormimisele on kohustused hariliku ametniku jaoks igal töökohal peagu võrdsed. Teatavasti toimub meil teenijate kohtadele paigutamine põhimõttel — igale kohale vastav teenija, millest küll sagedasti kaldutakse võibolla kõrvale ka isiklikel motiividel. Tulevikus võiks neile põhimõttele lisanduda uus: olgu emal, eriti väikesi lapsi kasvataval emal, teatud eesõigus parimale teenistuskohale asutises, võrreldes samas teenistusjärgus kaasteenijatega. Muidugi, kui asutise töö selle all tunduvalt ei kannata.

Teiseks — meil hinnatakse teenijat nagu mujalgi ta isikliku tubliduse, edasipüüdlikkuse jne. jne. järele. Kui hindajad seni jätsid täiesti kõrvale hinnatava osa inimsoo edasikandjana, siis võiks ehk tulevikus enne hinde langetamist mõelda sellelegi. Teenistusalaalaste eksimuste loetlemisel, teenija töölt puudumise põhjuste arutamisel ja muude miinuste kaalumisel võiks tulevikus mõelda hetkekski sellele, et näiteks preili X poolt tehtud sõnamoonutus telegrammis oli ehk tingitud preili murest, kust nüüd sõjaajal saada suudlemiskindlat huultevärvi. Proua Y poolt kõnetšekil valesti märgitud sekund oli aga vahest tingitud murest, kuidas tulla toime kuu lõpuni väikese suhkrunormiga, sest suhkur moodustab lapse peamise toitaine. Viimaste lausetega ei taheta halvustada huulte värvimist ega vallalisi kolleege, vaid soovitakse ainult veidi, veidi rohkem südamlikkust puht külma ametlikkuse kõrvale, kui tehakse hindeid. Muud midagi.

Ülaltoodu on vaid üksikuid vihjeid sinnapoole, kust võiks alata emadekaitsega ka meie muidu eeskujulikult korraldatud ametkonnas. Arvan, et ma ei eksin, kui kinnitan kõigi teenijate-emade nimel, et emad ei tahagi juhatajate toole ega vanemate kohti. Emad soovivad vaid üht, et neile vaadataks ametkonna juhtide kui ka kolleegide poolt kui — emadele.

Ema.

Raadio sünnipäevilt

Raadio sündis 12. dets. 1901, kui Marconi esmakordselt saatis raadioteate üle Atlandi ookeani. Kuid meie ei tea midagi varasemaist katseist, mis võimaldasid selle raadio arengule määratu suure tähtsusega saate teostamise.

Neist katseist, mis teostati Whigt'i saarel (Inglismaal) sündiski maailma raadio.

Raadio sünnipäevilt kirjutab The Post Office Magazine:

Ühel aprillipäeval 1897. a. üks välismaise välimusega härrasmees astus sisse Totland Bay postkontorisse Whigt'i saarel. Ta esitles ennast postkontori ülemale signor Marconina ja seletas, et ta on Londonis demonstreerinud mõningaid katseid telegraafi alal. Totland Bays valis ta oma katsekojaks esialgu ühe hotelli. Kuna ta vajab endale abiliseks telegrafisti, siis pakkus oma abi postkontori ülem J. B. Garlick ise, kes oli suuresti huvitatud teostamisele tulevatest eksperimentidest.

Astudes hotelli, kus Marconi peatus, leidis Garlick eest biljardilaudadele ehitatud algelise saatejaama. Kui Garlick tippis laua ühes otsas morses Marconi nime, kordas laua teises otsas liikuv

seadeldis, mis ei olnud märgatavalt ühendatud esimese aparaadiga, tema suurimaks üllatuseks sõna, mida ta just kirjutas.

Suurte raskustega õnnestus Marconil püstitada viimaks 168 jala kõrgune mast hotelliesisele ning nüüd läks tal korda tabada teade vastuvõtjaga, mille ta oli ehitanud rannaäärsele mäele Totland Bay taga, pool miili saatekohast eemal. See oli määratu suur kaugus tolle aja kohta.

6. dets. 1897 oli suur päev raadio arengus. Marconi üüris Lymingtoni ja Totland Bay vahel ühendustpidava väikese aurulaeva „Mayfloweri“, millele ta ehitas saatja ja läkitas siis laeva teele. Isegi veel kaheksateist miili kauguselt tabas ta teate. „Mayflower“, nüüd palju tähtsamaks ülesandeks rakendatud kui huvireisijate vedamine, hakkas ristlema piki kallast, olles abiks Marconi katsetele. Laeval tabati nüüd juba kuni neli sõna minutis, saadetud Marconi või Garlicki poolt.

15. nov. 1899 Marconil õnnestus astuda ühendusse ühe ameerika laevaga, mis oli saate andmisel 36 miili eemal Totland Bayst, kust saade teostati.

Seniajani oli ajalooline mast seisnud hotelli esisel murul, kuid kuna tekkisid raskused rendilepingu täitmisel, Marconi viis masti üle Nitoni, kus püstitas selle ühe kalju ja talumaja vahele. Üks majatiib muudeti katsejaamaks ja nii võidi jätkata katsetusi raadio alal.

11. veebruaril 1901 õnnestus Marconil saade Comvalli (poolsaar Edela-Inglismaal). Peale seda ei tulnud enam suuremat sensatsiooni, kui Marconi lõpuks lahkus Whigt'i saarelt, et teostada oma üle-Atlandisaadet.

Hotell, kus toimusid nimetatud katsed, hävis tules 1909. aastal. Ainult varemed tähistavad nüüd seda ajaloolist kohta, kus tehti esimesed raadiosaated.

See kõik pole tegelikult kuigi kaua tagasi. Raadio on muutnud maailma alates 1901. aastast, nagu seda pole teinud ükski asi enne seda.

Kuid Garlick on endiselt postkontori ülem Totland Bays.

„Minust karrika-
tuuri võite teha,
kuid nime alla
panna ei tohi. Las
lugejad-kolleegid
ise otsustavad, kes
ma olen!“

Võõra ikke alt Eesti Vabariigi postini

Katkendeid H. Rikandi mälestuskogudest

6.

Revideerimise üllatav tagatipp

Sama 1895. a. 6. septembril oleks Võru postkontoris otsekui pomm lõhkenud; saabus ringkonnaülemalt eeskiri minu määramisest, arvates 1. septembrist, Võnu postkontorisse, kuid lähetamisega ringkonnavalitsusse alalisse töösse. Ülem ja abiline ütlesid, et küllap ma seda ise olevat palunud. See oletus oli vale: mul polnud tollal üldse suuremat soovi, kui Võrus teenida, kus ma oma pisikesest palgast (23 rbl. kuus) suutsin vanemaid aidata, kuna nad mulle maalt ikka endiselt ülalpidamismaterjale töid. Nüüd viidi aga mind samale teenistusastmele ja palgale Riiga, — see oli mulle materiaalselt vaid karistuseks.

Ka olin ma rõivastise poolest kehvast seisukorras, seda pidi parandama, kuid millega. Nii tuli siis, et ma neljakümnerublalise võlga Võrust minema sõitsin. Et seda võlga tasuda, tuli kohe Riias telegraafikontori teenijate hoiu- ja laenukassasse astuda ja sealt üle 40 rublane laen teha (kassa sissemaksudeks oli ju ka raha vaja).

Riia posti-telegraafi ringkonnavalitsuses

20. septembril 1895. a. lahkusin Võrust, et Riiga, oma uuele teenistuskohale asuda.

Alles Riias kuulsin, et Böttcher Võru kontori revideerimiselt tagasi jõudnud olevat kõvasti lokku löönud „noorest ametnikust Rikandist“ ja ringkonnaülemale soovitanud mind tingimata ringkonnavalitsusse üle viia. Ringkonnaülem, vana halli habemega Dmitrijev, võttiski mind väga lahkesti vastu, tähendades, et ta ka isegi mind juba tähele oli pannud, siis kui Woiszvillo teda palus mind Võrusse jätta. „Töötage ka meie juures nii edasi, nagu te seni Võrus töötasite, siis saab teil hea olema,“ ütles ta audientsi lõpetades.

Sellest „heaolust“ ei näinud ma küll niipeagi mitte üht raasukest. Iga kuu arvati palgast maha telegraafiteenijate kassasse: 1 rubla kapitaliks, 5 rbl. võla kustutuseks pluss võla protsendid; niisiis üle kuue rubla. Jäi järele 23-st rublast kõigest 16 rbl. kopikatega. Ela nüüd või sure. Õnn oli veel, et ma Riiga jõudmisel vagunist väljudes kohe kohtasin

tuttavat ametivenda lätlast Paeglet, kes kui hea ingli saadetuna mulle esimestel aegadel nõu ja jõuga abiks oli ja kelle palvel keegi kirjakandja mulle otsis haruldaset odava pansioni, kus 16 rubla eest kuus täielise ja väga rahuldava ülalpidamise sain. Oli ainult üks viga tollel elul, nimelt tuli elada perekonnaga ühistes ruumides, mis peaaegu sugugi kodust tööd ei võimaldanud.

Niisiis, 16 rubla kopikatega kuus sain palgast kätte ja 16 rubla pidin kohe pere-naisele ära maksma. Et nii kogu elamise ja olemise põhi jalge alt ära kippus libisema, on seletamatagi selge. Kui kaks kuud kuidagi läbi suutsin kiratseda, siit mõnikümmend kopikat, sealt rubla või rohkem laenates, siis tuli jälle möödapääsematult kassast uut laenu juurde võtta. Nii kasvas võlg ja kasvasid protsendid. Millega muretseda jalanõusid ja kehakatet, kust võtta saunaraha ja mis muidu hädalist vaja? See oli jube aeg. Ei aidanud siis muu, kui olles pool aastat kannatanud kibedat häda, võtsin südame rindu ja läksin ringkonnaülema jutule. Tuletasin talle ta sõnu esimesest vastuvõtust meelde ja seletasin, kuidas ma aineliselt põhja olen vajumas. Ta sai mu seisukorrast aru ja andis mulle esimese kõrgenduse. See sündis 1896. a. 1. aprillist. Hakkasin saama 27 rbl. 60 kop. kuus. Polnud ju seegi veel kesteab mis, aga kuidagi sain ikka juba pöörelda.

Töös

Algul määrati mind ringkonnavalitsuses administratiivosakonda pabereid ümber kirjutama. Seda tööd sooritati tollal veel käsitsi, ja alles minu sealoleku esimestel nädalatel ilmus sinna esimene kirjutusmasin, kaunis abitu riistapuu, kus kirjutaja oma töö tulemusi ise muidu ei näinud, kui pidi masina ülemise osa paberivõlliga üles tõstma, et siis selle alumisel poolel rulluvalt lehelt lugeda, mida ta oli tippinud. Võttis aega, enne kui ma sin käsitsikirjutajad välja tõrjus.

Administratiivosakonna juhataja, asjur Brüggen, igavesti vana, kolmveerandkurti mees, kes ringkonnaülema juurde rutates alati kuuldetoru kaasa haaras, suhtus esimesest päevast alates minusse vaenulikult. Miks, sellest ei saanud ma algul kuidagi aru. Hiljem aga selgus, et ta

Böttcherit hirmsasti vihkas, ja kuna ringkonnaüleml mind just tolle mehe soovitusel valitsusse oli viinud, siis kandus asjuri viha automaatselt ka minu kui Böttcheri „kätetöö“ peale üle.

See viha valmistas mulle mõnegi kibeda tunni. Õnneks aga pääsesin juba paari kuu pärast asjuri alt arveosakonda, kus lugu hoopis teise pöörde võttis.

Seal oli nimelt keegi 6. järgu kõrgema astme ametnik Kazeenin, vana Nikolai I-aegne sõdur, üsna hauaäärel taaruv tudike, kuu- ja aastaaruannete ja juurde-maksukirjade raamatute revideerijaks. Pärast mu ilmumist ringkonnaavalitsusse läks ta peagi erusse.

Kazeenini töötamisviisist kuulsin hiljem, et see sündinud väga kodusel kombel. Kui ta kuskil vea leidnud, saatnud ta aruande erakirjakese juures ametlikus ümbrikus „lendava numbri“ all kontorile parandamiseks. Noh, säärase lahkuse eest siis kontoriüleml või vastav ametnik ei unustanud ka vanameest tänada.

Sellel mugaval suhtlemisel oli siiski oma paha külg: nii revideerija kui revideeritavad võtsid asja lõpmata kergelt, nagu mõnd naljajanti. Veendusin selles, kui mul hiljem ebalõbu oli asutistele aruandeid tagasi saatma hakata korralikuks koostamiseks, paljudele isegi kuust kuusse ja vahest kaks, kolm ja mõnele koguni neli korda ühte ja sama aruannet.

Kord ei saanud me Siguldi postiasutisest isegi neljakordse tagastamise peale korralikku aasta-aruannet, millest pahan-datuna ringkonnaüleml mind asutise ülema kulul kohale lähetas aruannet koostama.

Kazeenini asemele pandi tähendatud revideerimistöodele võrdlemisi noor mees Jakovlev. Too oli haruldane inimeksmp-lar, kelle kohta küll rohkem kui mõne teise kohta käib ütlus: „Čelovjek v fut-ljäre“ — inimene toosis. Temast ei saanud keegi taipu, mida ta kunagi tahtis või mida ta õigeks pidas. Kõike ta laitis, kõike näis ta taunivat, kõigesse suhtus ta mingi usufanaatiku halvaksnapanuga. Ikka ja alati oli ta nägu ja meeleolu vingus. Sageli rääkis ta oma kavatsusest kloostrisse minna. Järgmine näide tema sõnadest ja käitumisest võiks tast ehk paraja pildi anda.

Peeter Suur oli loonud 14 riigiteenijate aukraadi, millest 12 veel kuni enamlaste ajani kehtivusel olid. Vormirietusel mār-giti nad teatud märkidega ära ja mida kõrgem auaste, seda toredam oli ka mun-

der. Kaheksandast rangist — õuenõuni-kust — alates oli paraadunivormil juba kulla või hõbedaga tikitud püstkrae, valge vest ja suure kokardiga tore kolmenurkne kübar. Alamad auastmed valge vesti kandmise õigust — muidugi ainult univormi juures — ei omanud.

Noh, ilmub ühel hommikul lätlane Riiteniek kontseleisse erariides (see oli meil valitsuses vabalt võimalik). Eest lahtikantava pinsaku all oli tal seljas valge vest. Jakovlev vaatab, vaatab ja suskab siis mürgiselt: „Vot nadjel bëlõi žilet! Eeto vsjo s hitrostju.“ — „Näe, pani valge vesti selga! See on kõik kavalusega.“ Mis ta selle „kavaluse“ all mõtles, seda ta ei seletanud, aga vist pidi see vihjama sellele, et küllap Riiteniek selle valge vestiga tahab end seadusevastaselt kõrgemalolevana näidata, kui tal õigus oli.

Selle Jakovlevi kätte läks Kazeenini pärandus. Aruandelehti selles päranduses palju ei olnud; kui palju oli juurde-maksukirjade raamatuid, seda ma ei mäleta. Aga nüüd hakkas tekkima ummistus. Iga uus kuu tõi üle kahe-saja aruande juurde, kuid Jakovlev suutis päevas keskmiste asutiste aruandeid vaevalt kaks läbi revideerida, s. o. umbes 50 aruannet kuus. Juurde-maksukirjade raamatute revideerimisest polnud muidugi mõteldagi. Viimaks, kui nelja kuu aruanded juba toa-nurgas virnas seisid, jõudis osakonnaju-hataja Aleksandrov otsusele, et nii ikka edasi ei saa, kandis asja ülemale ette, ja siis pandi mind nende kohale küürutama.

Pidevas töös

Sellega olin saanud töö pealè, kus ma terveid aastaid püsisin.

Algul vaatasin peagu ebauskliku hirmuga toda neljakuulist aruannete virna, mis riulite puudusel lihtsalt toa nurgas põrandal ilutses. Millal küll neist jagu saan? Peale selle ootasid pööningul ter-ved riidad juuredmaksukirjade raamatuid nende juurde kuuluvate dokumentide kuhjadega. Iga poolaasta möödumisel tulevad uued raamatud ja dokumendid, kas suudan eesolevatega toime saada enne uue laviini pealeveeremist?

Ei aidanud muud kui kõige jõuga pih-ta. Õnneks polnud ma mitte veel eesti seltsi astunud, mida osalt ka rahaline kitsikus ei võimaldanud. Nii et mul aega oli. Hakkasin õhtuti ja pühapäeviti töö-l käima. Ühel esimestest pühapäevadest pärast uue töö peale saamist ärkasin

Postiteenijate Kutseühingu puhkekodu Haapsalus

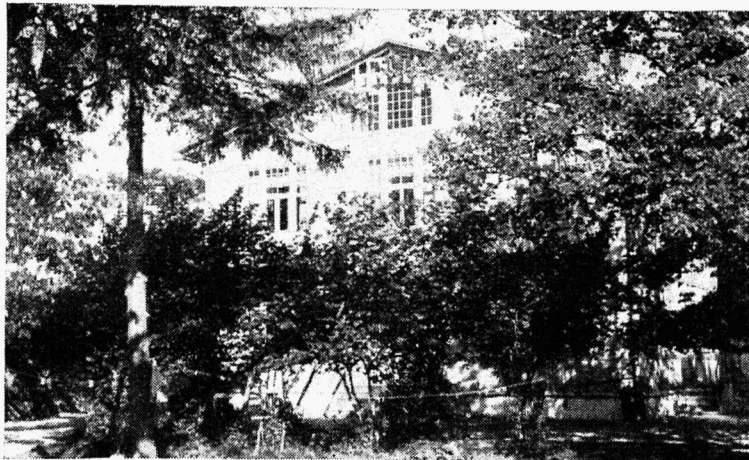

Foto P. Kannult

vara. Teised, peale perenaise, puhkasid veel. Mul polnud kodus midagi teha, süda aga valutab hulga töö pärast, mis kantseleis kaela oli tulnud. Mis muud, kui läksin tööle. Hakkasin arvelaual klõbistama. Süvenesin oma ülesandesse, meel läks kergeks, oli nii hea töötada. Korraga avaneb toa uks — see võis nii kella 10 paiku olla — ja ringkonnaülem ise astub sisse. Hüppan püsti, teretan. „Kas teie täna siin esimesena töötasite?“ küsib ta rangelt. Ma nagu ei mõistnud midagi vastata, hakkasin kogeleva. „Kas oli siin kedagi juba ees, kui teie täna siia ilmusite?“ küsis ta selgitavalt. „Ei, kui ma tulin, siis küll kedagi ei olnud,“ kostsin ma. — „Ahaa, horošoo!“ ütles tema ja väljus.

Jäin rahutuks, sest nähtavasti olin ma tema ekstsellentsi unerahu seganud. Aga järgmisel päeval, kui Aleksandrov ülema poolt ettekannete tegemiselt tagasi tuli, jutustas ta, et ülem minu eilsest varajast töötamisest väga kiitvalt kõnelnud. Böttcher aga oli sellest loost eriliselt vaimustatud, sest oli ju tema mind Võrust välja koukinud. Kuna ka asjur Brügger ühe erilise juhu tõttu oma käitumise mu vastu põhjalikult muutis, võisin tõesti rõõmus olla, sest kõik valitsuse suured härrad olid nüüd mu vastu enam kui heatahtlikud.

Aga taeva vägedega

Pole kindlat seadust teha, —

Õnnetusel väle jalg,

sõnab Schiller oma „Kella laulus“. Ega see minustki eemale võinud jääda.

Uus asjur

Pärast üht revideerimist Peterburist postipeavalitsusest soovitati Brüggeril erusse minna. Tema asemele tuli keegi poolakas

Ravič-Ščerbaa kuskilt Kuramaa asutisest Sellel oli juba algusest peale Böttcheri vastu kõva vimmsus, ja olgugi, et ta esimestel aegadel selle suurusehullustajaga avalikku tülli minna ei sõandanud, oli ta varjatud viha seda suurem. Aga ma olin ju Böttcheri „lemmik“, mis oli siis veel lihtsam, kui seda oma viha kas või osaliseltki minule välja kallata. Õnn oli vaid, et ma teise osakonda kuulusin ja et Aleksandrov suu ja sülega minu eest seisis, kui seda vaja oli.

Kuid seal, kus Ravič-Ščerbaa iganes sai, ta mulle oma ebasoosingut üles näitas. Noil aegadel nõuti sageli laialt Venemaalt meie ringkonnast ametnikke, kes nõustuksid Venesse kolima. Paljud läksidki ja tegid seal head karjääri. Kuna siin maal eestlastel suurt teenistuslikku edu lootat ei olnud, katsusin ka mina umbes kolmel korral siit välja pääseda. Rääkisin Aleksandroviga. „Kahju on teid ära lasta,“ ütles ta, „kuid teie edule ma takistuseks olla ka ei taha.“ Ja ometi ei pääsnud ma minema. Administratiivosa-konna ametnikud aga teadsid ütelda, et see olnud Ravič-Ščerbaa töö.

Niisiis, tema tahtmise järgi ma ei pidanud paremaid tõusuvõimalusi omandama. Kuid võib olla, polnud ta selle juures muu, kui saatuse tööriist.

Böttcheri vaenualuseks

Aga ka Böttcheri soosingu pidin ma kaotama. See tuli nii.

Too mees tõlkis tohutuid artikleid prantsuse ja saksa keelest vene keelde posti-telegraafi ametliku ajakirja lisa avaldamiseks, mille eest ta head tasu sai. Neid tõlkeid laskis ta ühel väga hea käekirjaga ametnikul, lätlasel Valts'il, ikka 5—6 korda käsitsi ümber kirjutada, mida

korrigeerides ta oma tõlkeid silus. Selle koormava töö eest, millele Valts kogu oma ametist vaba ajakese ja magamatud ööd kulutas, maksis Böttcher vaid 5 rubla kuus. Töö aga tappis Valtsi: noormees sai tiisikuse, ja ühel päikesepaistelisel päeval sammusime oma õnnetu ametivenna surnukirstu taga, et teda pikale puhkusele viia.

Böttcher oli oma töölooma kaotanud ja vajas nüüd uut. Ta valik langes minule. Mul aga polnud selleks pealesunnitavaks enesetapuks vähimatki tahtmist. Pealegi olin juba eesti seltsis „Imantas“ tegelaseks hakanud, mis minult kogu mu vaba aja nõudis. Niisiis keeldusin ma Böttcheri ettepanekut vastu võtmast.

See oli skandaal! Kuulmatu asi! Keegi väike ametnik, kelle tema, Böttcher, sadade seast välja oli tõstnud, julges austava ettepaneku vastuvõtmisest keelduda! See oleks pidanud karmi karistust leidma, kui — kui mitte Aleksandrovit poleks olnud. Too mees seadis sarved Böttcherile vastu. Olin tema ametnik; ta oli juba mitu korda teistegi juuresolekul ütelnud, et tahab esimesel võimalusel mind oma abilisena näha, sellepärast polnud mul Böttcheri viha nii väga karta.

Palgad... palgad...

Nii saime läbi, ja hoolimata Böttcherist ning Ravič-Ščerbaa'st, kes mõlemad pealegi peatselt meilt lahkusid, elasime kuldsest — ka oma kaasteenijatega — mitu head aastat. Kolm kuud pärast esimest kõrgendust, nimelt 1896. a. 1. juulist, oli Aleksandrov läbi viinud minu kõrgendamise 5. järku. Seda arvati noil aegadel, kus kõrgemate järkude protsent ametkonnas hale madal oli, noorele ametnikule juba väga palju olevat. Sest kui paljud ja paljud pidid rahul olema, kui nad 10—12-aastase teenistuse järele 5. järgu said; 4-as järgus aga võis inimene sellele valmistuma hakata, et tal ehk juba viimne karjääriaste ongi saavutatud. See oli arvutuile postlastele kurb tõde. Kuna palgad, nagu nägite, karjuvalt madalad olid, teenistus aga tihti vaid sunnitööga võrreldav, mis imet siis, kui meil küsimus ringi käis: „Kes on Venemaal kõige närusema palgaga inimesed?“ Ja vastus kõlas: „Postiteenija ja külakooliõpetaja.“ Juba Võrus olevat keegi upsakas preili, kellega mul au ei olnud läbigi käia, minu kohta ütelnud: „Goldne Tressen, nichts zu fressen.“ Noidki „kuldseid tresse“ (õigem küll hõbedavärvilisi) ja riideid pi-

dime kõik ise soetama, sest riik midagi sellist ei andnud, kuigi univorm erariietusest kallim maksma läks. See riigile au ei teinud: 130 miljoni elanikku tahtsid mõnekümne tuhande tööorja kulul võita iga elaniku kohta kaksikümmend kopikat aastas. Mis imet siis, kui säärase üliraske majandusliku seisukorra pärast postiteenijate hinges tihti lõikav kibedus valitses.

Alt-naha

1900. a. 1. maist anti Riia pt. ringkonnavalitsusse teine raamatupidaja abilise koht juurde (tollani oli ainult üks selline olnud) ja sellele värsketele kohale määrati mind. Kõik läks vanaviisi ilusti ja rahulikult. Hiljem määrati teine raamatupidaja abilise lätlane Dejus Ruhja ptk. ülemaks. Sellega tuli ka mul töömuutus: tuluaruannete ja juurdemaksudirjade raamatute revideerimiselt tuli mul krediitide korraldamisele ning asutiste vahel jaotamisele siirduda. Minu eelmine töö läks aga uue abilise kätte. Selleks määrati kord Lihula p. t. jaoskonnaülem Builov, kord Märjamaa samasuguse asutise ülem Jelaagin; kumb neist kummale järgnes, seda enam ei mäleta.

Jelaagin oli kaugelt alla keskpäraste võimetega mees, kes alati oma kaasteenijaid, ka mind, oma nõuküsimistega häiris, kuid nõusaamisest hoolimata vahest ikkagi omapead toimetas. Läks aga toiming viltu, siis püüdis ta süüd ikka nõuandjate peale veeretada. Saime esialgu omavahel siiski rahulikult läbi, kuigi sagedased nõuküsimised tüütama kippusid. Aga noh, uus inimene, talle ju valitsuseasjad veel tundmatud, peale selle otsene lähim ametivend... Nii et polnud suurt hädagi, elada võis.

Siis aga, 1903. a. kevadel, kui õieti mäletan, vaevalt mõni nädalake pärast Jelaagini ilmumist ringkonnavalitsusse, palusin kaheks kuuks ametipuhkust. Oli tahe oma emaga koos mu vanemat õde külastada, kes Samaara kubermangus eesti asunduses Goretski külas mehel oli.

Lahkusime Aleksandroviga teineteisest kui parimad kolleegid soojas ja südamlikus vahekorras, mis tollani meie vahel oli valitsenud. Aga kui kahe kuu pärast uuesti ametisse asusin, pidin hämmastusest kangestuma: Aleksandrovi suhtumine minu vastu oli nii põhjalikult muutunud, nii võõrastavalt-imelik, et sellele ainsaks kohaseks nimetuseks võis olla vaid määratlus: vaenulikkus.

Olin keeletu. Ei mõistnud seda mille-

gagi seletada. Väheviisil hakkas aga mõistatus selgima. Oli avanemas üks asjuri abilise kohti ja minul kui valitsuses teenistulikus järjekorras esimesel kandidaadil oleks pidanud õigus olema sellele kohale saada. Kuid miks oleks pidanud sinna keegi „inoroodets“ — „muulane“, pealegi „čuhhoonets“ ja luterlane saama, kui asja ringkonna valitsusse oli tekkinud „istinno-russkij čelovjek“ — „tõsivenemees“ Jelaagin.

Niisiis oli lugu! Kuid milleks selle juures too vaenulikkus minu vastu? Nende käes oli ju kõik võim; ega ma neid takistada poleks suutnud Jelaaginit kas või minu otsekoheseks ülemaks määrast.

Jäi järele vaid kaks puhtpsühholoogilist põhjust: süüdlane südametunnistus ja tahtmine vaenuliku käitumisega seda ära hoida, et ma asjuri abilise kohale pääsemisest ise kõnelema hakkaksin. Tolle viimase sihi nad saavutasidki. Ei hakanud lootusetust asjast niisatamagi.

Kui meelde tuletan, kuidas Jelaagini poolikute võimete üle ringkonnaavalitsuses hiljemgi kurja nalja heideti ja kuidas pärastine arveosakonna juhataja, sakslane Robert Krause, tema kohta mõnikord õige pahaseid märkusi tegi, siis pean küll küsima, mis imeasi see oli, mis Jelaaginit aitas kahe kuu jooksul seda head läbisaamist hävitada, mis ligi kümme aastat Aleksandrovi ja minu vahel oli valitsenud. Jääb ikka ainult üks vastus: rahvus ja usk, mille juures minule miinuseks võidi lugeda ka veel mu väga hoogset tegevust Riia Eesti Seltsis „Imantas“.

Vahekord Aleksandroviga ei paranenud enam. Hakkas ette tulema isegi väiklasi nirimisi, mille peale reageeridagi ei osanud: See hävitas loomulikult minuski austusetunde, mida varem tema vastu olin omanud.

Minu „vastuhakk“

Kord andis postivalitsus Peterburist uue korralduse üksikasjalise tööjaotuse kohta ringkonnaavalitsustes. Selle tööjaotuse järgi pidi marsruutide kokkuseadmine ja sellega seoses olevate reisi- ning päevarahade väljaarvestamine arveosakonnast administratiivala personaallaua kätte üle minema, kes ju ümberpaigutusi ja lähetamisi toimetas. Arveosakonna peale jäi vaid nende dokumentide põhjal krediitide assigneerimine või aga otsene väljamaksmine. Sellele uuele korraldusele toetudes õnnestus mul, olgugi vastu suuremate isikute tahtmist, marsruutide kok-

kuseadmist, mis mõnikord otse pöörast tööd andis, personaallaua kätte sokutada, kus terve staap ametnikke töötas, kuna mul ainult üks arveametnik abiks oli. Aga kui personaallaua juhataja lätlane Kalnin kord ühes marsruudis mingi rännga vea tegi, pandi too töökoorem uuesti minu turjale, otse risti vastu peavalitsuse korraldust. Kalninile aga ei tehtud kerget märkustki: „töö olnud ju talle võõras!“ Säärane suhtumine õiglusesse vihas tas mind rängasti. Esildasin raporti, kus asja ebaseaduslikkust kirjeldasin ja ka seda alla kriipsutasin, et ei ole ometi õiglase mind selle eest pideva rännga tööga karistada, et teine oma kohuseid kas asjatundmatuse pärast halvasti täitis või lihtsalt nende täitmisel eksis. Aleksandrov võttis raporti, läks ülema juurde, aga kui ta õige tüki aja järele sealt välja tuli, andis ta raporti mulle tagasi sõnadega: „Ülem soovitab teil seda tagasi võtta, või muidu võib asi halvasti lõppeda.“ Mis jäi mul muud kui alistuda ja edaspidigi marsruute edasi koostada. Oli see töö juba harilikulgi ajal küllalt koormav, siis kujunes see otse veriseks vaevatööks Vene-Jaapani sõja ajal, kus sadasid teenijaid Kaugesse Itta tuli lähendada ja neile läbi kahe maailmajao marsruute koostada ühele siia, teisele sinna, sõidurahasid arvestada ja välja maksa ühele niipaljude, teisele niipaljude hobuste peale (vanadusest sammaldunud seaduste alusel arvestati sõidurahasid ikka veel hobuste arvu järele: alamteenijatele ühe, ametnikele 2, 3, 4 ja rohkemagi hobuste arvu peale). Tol raskel ajal tuli nii mõnigi kord ette, et mu noor naine, mind asjata lõunas oodanud, kella 7—8 paiku õhtul lõunasöögi mulle kodust kantseleisse järele tõi (elasime tol ajal südalinnast küllalt kaugel Samba tänaval) ja et ma vahest isegi kantseleis laudadel magasin, sest et liiga hilise öötöö pärast enam mõtet ei olnud üldse koju minnagi.

Alles 1910. a. 1. oktoobrist, niisiis seitse aastat pärast seda, kui Jelaagin minust mööda oli viidud, hoopis uute ülemuste ajal anti mulle asjuri abilise koht. Ja ligi neli aastat hiljem, nimelt 1914. a. 1. aug. määrati mind Riia postkontori 1. järgu ametnikuks ringkonnaavalitsusse lähetatuks jäetuna. See näis olevat mu karjääri lõpp, sest Baltimail veel kõrgemale tõusta polnud eestlastel ega lätlastel vanas Venes üldse mingit lootust. Ainult revolutsioon tõi siia muudatuse. Kuid sellest hiljem. (Järgneb.)

Kolletamispäeval

Oli kena suvekene, aga nüüd on ta möödas. Oli palju päikest, oli palju mugavat oleskelu pehmelts paitavas looduses, oli mõnusat järvevett ja matku marjule ja pähklajahile, nii kuis süda kutsus, kuid nüüd on kõigel lõpp. Taevas veel nüüdki paiguti pilvitu, keskpäeval päikese käes päris paras olla, võiks minna metsa seenile, kui neid oleks. Kuid ei ole, kuigi on kuldse kolletuse aeg ja lehti kahiseb puude ladvalt mulla poole. Rukkipõllud ei idane, kaevud on tühjad, et seal ei läigi enam vee piiskagi, sügisvihmad on tänavu luku taga. Vesi on tänavu kallis kaup, isegi tsekiga seda ei saa, mispärast seened ei kasva ja postil pole põhjust pori pärast hilineda.

See post... Ajalehil ükslugu suured punased pealkirjad, rahvas käib neid õhinal haaramas, — kas uudishimust, närveldava südame tõttu või mingist nukrast lootusest ja ootusest, mine sa tea, kuidas kellelgi on aega või soovi. Vahtrad mu margipoe akna all pillutavad lehti, metsasalud on pintselatud pruuniks, kollaseks ja verevaks, piimavoori mehed valge meiereihoone ees laotavad käsi, — pea krae vahele kistud ja rusikad sügavalt tasku surutud. Sest tuul tõmbab...

Kaupmehed möödavad tsekisuhkrut ja mõnigi talupidaja on „sunnitud“ ostma magusat nagu moe või käsu pärast: tsekid on, kuidas sa võtmata jäta, kuigi seni on talus tuntud teed ja kohvi ainult laupäeva õhtul ja pühapäeva hommikul värsked karaski man. Ega midagi, põllumees põline rikas; nüüd saab temalt, muidugi sõbramehe poolest, peale piima ja muu „näs-värgi“ väikeselviisil ka suhkruasjandust. Aga ega seda viimast nii väga vaja olegi kui õhtusöök supiks seada, nagu maal ikka ja alati.

Hasardid hoiustele on lakanud ja muu meeleolu ei pulseeri enam tagavarade soetamise tähe all. Margimüük on tagasihoidlik, et hakka selle ala elustamiseks soovima kah mõnda väikest nõksu. Umbes nii, et organiseerida pealinnas kõmu: kliistrit välismaalt miinide tõttu Taani väinas enam sisse ei saa vedada; seepärast tulevad margipoognad edaspidi müügile mitte-kummeeritult ja olemasolevad „magusate“ poognate tagavarad lastakse ülehomselt peale müügile kümneprotsendilise hinnakõrgendusega... Küll oleks siis markidel minekut! Arvata võib, et seljätäite viisi, nagu hiljuti riideärides, kus kümneid aastaid seisnud restid nagu ära „hingati“. Ligilähedast meetodit võiks kasutada ka loteriipiletite realiseeringu ergutamiseks, mis kuulduste kohaselt olevat kahanemas, kuna kõik kapitalid on pandud kinni kümne aasta soola,

saapataldade, huulepulkade, seebi ja läikivate lusikate alla.

Muide, kuulsin, et vanakraamikaupmehed Tallinnas ja Tartus ostvat hullu moodi peale iga-suguse „sakste vana“ ka loteriipileteid kolmekordse hinnaga kokku, nii et ainustki piletit polevat enam kuskil näha. Põhjus olevat see, et loteriipilet kui väärtpaber seatavat maksuvahendina käibele meie riigi ja ühe teise maa optantide varavahekorra klaarimisel — või ja munade asemel. Sellest siis see pileтите pöörane hinnatõus, mida tuliterava haistmisorganiga vanakraamikaupmehed kuskilt olevat teada saanud...!

Ega nüüdsel ajal, kus iga uus päev serveerib eelmisest kümme korda krõbedama uudise, asja tuum pole põhjus peamurdmiseks. Fantaasia, teadagi, on nagu pill, mida igaüks võib kääksutada omal viisil. Kui näiteks küsitleda kolme isikut, kes korraga kuulnud veerandtunnist raadioteadustust, siis on nii, et igaüks neist kolmest maalib kuuldust eri pildi, mis võib olla see või teine, mitte aga tegelikult eetrisse kõneldud jutt. Sellepärast ongi nüüdsel ajal kõige targem tegu, kui ostad endale muinasjutude raamatu ja uurid ning puurid, pead meeles ja jutustad ümber ainult sealt loetud müüte ja fantaseeringuid. Siis jäävad su enda ja kaaskodanike närvid ruineerimata ja saad huvitav olla samavõrra kui nüüdki „althölma“ saadud uudiste realiseerimisel.

Seda ütlen seepärast, et olen kuulnud kõneldavat, linnades olnud toona säärane ärevus nagu surmahirmu või tulikahju ajal. Kõigil olnud pead ja mõtted läbiseegi, ja kogusummas jäänud linna-rahval magamata mitu miljonit ööd... Uniste nägude tõttu olnud karta hädaohtu avaliku korra alal autode poolt, mispärast bensiiniasjandus tulnudki piiramisele, et hoida uulitsad hästi laiad ja lagedad — magamata ja kinnisilmaliste inimeste jaoks. Nii kõneldakse, ega mina tea!

Mul endal on sellest päris kahju, et tol ajal ei pääsenud pealinna. Teadupärast pole suured sensatsioonid mitte ainult närvide kōdistamiseks, vaid ka meelepidamiseks ja tarbe korral lastelastele edasi jutustamiseks. Kuid ma arvan, et mu tervis ja tasakaalu meel ja küllap hingelaadki on endisel keskmisel tasemel; need on aga omakorda asjad, mida on edaspidi vaja. Julgen väita, et maamehed on kõik terved ja magavad hästi ning nende pead on päris selged. Elu läheb kottlohinal. Ainult kõrtsil näib olevat pisut rohkem lõikust nende arvel, kes peavad kohaseks ütelda „elagem vähemalt täna“. Kuid neid on vähesed.

LÄTIST MAAILMAST

LÄTIMAALT

Läti lõikuspäeva puhul, mis peeti k.a. 8. oktoobril, andis Läti Postitalitus välja kaks uut postmarki, 10- ja 20-santiim. Neist esimene on tumeroheline ja kujutab viljaniitjat vikati ja viljavihuga. Teine — 20-santiimiline — on bordooroheline, kujutab õunapuu oksa koos õuna ja lehtedega. Mõlemal margil on valge kirjaga sõna *Latvija*, margiväärtuse arv ja daatum 8. X 1939. Marke on trükitud vastavalt 700.000 ja 1.000.000 eksemplari.

PRANTSUSMAALT

Prantsuse filateelia elab praegu üle oma õitse- aega, mida aga tõeliselt tuleb võtta kui markide üliküllust. „Õitseng“ saabus seeläbi, et üks välja- anne eripostmarke järgnes teisele. Prantsuse postitalitus leidis igas vähem või rohkem tähtsas sündmuses põhjust üllatada uute eripostmarkide väljaandmisega.

Esimesed eripostmargid ilmusid Prantsusmaal Maailmasõja ajal. Nende markide puhastulu läks Pünasele Ristile ja hiljem frondisõdurite vaes- lastele. Intensiivsem eripostmarkide väljaand- mine algas a. 1924. Sellest ajast peale on pärit margid spordipidustuste, kunstinäituste korral- damisest, samuti suurte meeste mälestus- ja

sünnipäevade tähistamisest ja selle või teise tähtsa rahvusliku või rahvusvahelise pidustuse märkimisest.

See markide emissiooni $\frac{3}{4}$ takt ei ole viimastel aastatel sugugi vähenenud. Markide kataloog (1938) märgib 384 postmargi väljaandmist.

Prantsuse posti loomisest a. 1849 kuni a. 1914 andis Prantsuse postitalitus välja kokku 145 mitmesugust postmarki. Järgmise 25 aasta jook- sul ilmus aga juba üle 240 mitmesuguse post- margi. Viimase veerandsaja aasta jooksul on seega ligemale kaks korda rohkem marke välja antud kui posti loomisele järgnenud 65 aasta jooksul.

SAKSAMAALT

Saksamaal postiteenijatel iseseisvat organi- siooni ei ole. Kõik saksa riigiteenijad on koon- datud ühte organisatsiooni, mille nimetus on Reichsbund der Deutschen Beamten (RDB). 1938. aastal oli ühingul mitte vähem kui 1.370.090 lii- get. Relvakandjad riigiteenijad ja õpetajate or- ganisatsioon NS — Lehrerbund ei kuulu RDB-sse. Pärast Austria, Sudeedimaa ja Meemeli-ala Saksamaa külge liitmist tõusis selle organisati- ooni liikmete arv kaugelt üle pooleteise miljoni. Kahtlemata on see saksa organisatsioon suurim riigiteenijate organisatsioon maailmas.

Suured hulgad teevad rahulikult oma tööd, nagu vanad eestlased ikka, kel vajaduse korral oli tap- per magades pea all — üllatuste jaoks, teadagi. Inimelus on see asi hästi seatud, et kaks korda ei sure keegi. Võib-olla selle üks-kord-suremise pärast jääbki igal äraminejal niipalju asju ja probleeme pooleli, et ta peab tingimata endale jätma järeletulijaid, kes ta töid ja toimetusi edasi ajavad. Nii ei saa inimene maamullast ku- nagi lahti ja elu kestab edasi.

Kuid igavikumõtete kõrval on inimesel ka maisi muresid. Näiteks perenaise poole peal, kus kõneldakse toidupoolise hinnatõusust. Õigupoole- st oli seda peljata mitte üksnes sõjamadina, vaid ka põllumeest tänavu pigistanud põuase suve pärast. Kuigi saatuse ja kriisi seadused tavali- selt kipuvad kimbutama ametnikinimest kahest küljest korraga, nimelt elukalliduse ja palga- madaldamise näol, ei ole — jumal tänatud — tollest viimasest seni veel juttu aetud. Olgem hästi tasa, vahest siis jääme kahe silma vahele... Või oleks taktikaliselt vastupidi kavalam: reso-

lutsioonid, delegatsioonid, faktid ja indeksid? Kuid ma arvan, vait oleks viisakam olla, sest riigil on nüüd kindlasti raskem kui iseendal ja, piltlikult öeldes, tema nahas ei tahaks meist keegi olla. Pikk talv seisab ees, tööstus mõ- tiskleb nõutus olekus, mered kaugel kui lähedal on dünamiiti täis pandud, horisondil kõmiseb kümme äikest korraga...

Kuid kõik mured on võidetavad. Isegi siis, kui — nagu prohvetlik luuletaja Juhan Liiv ütleb,

*„kui tume veel kauaks ka sinu maa
ja raske su koorem kanda,
kui enam ei jõuaks, ei jõuakski sa
su soovide siniranda, —*

*täht süttib kord taevas su üle veel,
lill tärkab su haua pinnast
ja sinu mõte ja sinu meel
taas tuksub su rahva rinnast . . .“*

Väikeveli.

Villem Vasknööp

kirjutab oma korteri vahetamise põhjustest

Elasin suure hulga sõbralikkude ligimestega nagu öeldakse ühe koridori peal. Nagu nii mõnigi kaasteenija teab, tuleb sagedasti jätkata ametikohuste täitmist ka kodus peale töötunde. Seesugune olukord tekib, tarvitades moodset keelt, eluliste huvide sunnil. Koridori lõpul elutsev lihunik peab pikema jututa, ütleme, andma naistele head nõu süldi keetmise, vorsti topimise või kuke tapmise alal. (Sõjaasjanduses vaieldes on ta eriala veealune sõjapidamine.) Üle koridori asustunud rätsep läheb vastuvaidlemata korras kaasa iga koridori kodanikuga, kellele vaja osta uut ülikonda või tükki riidet pükste jaoks. (Sõjaküsimusis tuleb läänevalli läbimurdmisega rutem toime kui vestile nõõbi ettepestimisega.) Kordnik minu kõrval on tänapäeval seaduste rohkuse tõttu otsituim kaaskodanik. Ta selgitab suhkru ja priimuseõli tšekiseadused ja teab tuuride sageduse ülemmäära, kust peale hakatakse andma nua. Minul peab kodus olema endastmõistetavalt kodune margikassa. Teadmised lendposti tariifide kohta. Pean selgitama, miks vürtspoodnik, kes hommikul kella seitsme ajal sõimas läbi telefoni piimatoojat maameest, maksis selle eest 60 senti harilikust taksist rohkem. Miks inglaste laevas teeniva pootsmanni naise kirjad hilinesid viimati nädal aega jne. jne.

Kõik läks seni kõige paremini. Hoidsin kõrgel oma nime ja meie ametkonna kuulsuse. Siis aga tekkis olukord või, nagu veel öeldakse, kuhjusid kokku asjaolud, mis ei võimaldanud mul enam kinni pidada ehk alal hoida senist positsiooni.

Lihunikul suri maha vend. Kuna ta elas kaugel, siis see puutus ainult lihunikku. Aga et sel surnud vennal oli olnud raadioaparaat, see mõjus varsti juba meie koridorigi. Lihunik pärandas nimelt selle.

Tuleb ühel hommikul minu juurde, ulatab raadioloa ja ütleb: „Lase postimajas venna nimelt minu nimele ümber mieldida. Vennal kuulamine kinni makstud tuleva aasta esimese juulini. Vahest on kasud sees, kui sugulane tahab elada igavesti.“

Nägin loalt, et surnu oli olnud tõesti kas rikas või pillaja. Aasta maksud tasutud. Ja ütlesin siis vähekeese ebamugavust tundes:

„Übermeldida ei saa siin midagi. Tuleb võtta uus luba lihtsalt.“

„Kuidas!?“ imestas lihunik. „Seal on ju selgesti kirjas, et makstud. Ja see on ju seesama aparaat. Kui vend poleks maha surnud, oleks ta

edasi kuulanud. Siis oleks asi korras. Tema suri aga maha ja kui mina panen aparaadi kas või oma nurka seisma, siis pean veel maksma selle eest. Ära aja oina juttu! Sa vaata paremini oma seadusi! Anna see luba siia! Ma lähen kuulan ise!“

Tundsin, kuidas mu kindel seisukoht lõi ligimese silmas kõikuma. Ja seda ei kindlustanud enam seegi, et lihunik oli ikkagi sunnitud võtma omakorda raadioloa.

„Sina ja su postkontor!“ oli põlastav atestatatsioon.

Nädal hiljem müüs lihunik aparaadi rätsepale, kuigi oli maksnud praktilise inimesena loa eest esimese juulini. „Mõni pärandus,“ ütles läbi põlenud lambi puhul. „Maksa makse, voolu eest, remondi eest...“

Rätsep pistis lihuniku raadioloa ühte, käärid teise taskusse ja lubas minna postkontoris.

„Noh, see oleks juba anarhismus, kui mina ka veel selle kasti eest peaksin maksma!“ ütles ta, ilma et minu peale oleks vaadanudki.

Oli siiski maksnud. Ja esimese juulini nimelt. Sest missugune rätsep tahab olla lihunikust rumalam.

Nädal hiljem aga juhtus nii, et rätsep hakkas ühes teistega minema Saksamaale. Isa oli rääkinud vähe saksa keelt ja ema oli lätlane.

Raadioaparaadi sai endale, nagu kurjad keeled teadsid, peagu muidu, pootsmanni noorik Adelaide. Oli käinud rätsepaga läbi, või rohkem küll rätsep temaga. Kuid see ei kuulu siia. Adelaide pani igatahes aparaadi oma toas mängima ja ei läinud kusagile. Kolm raadioluba, nagu räägiti, paigutanud ilusti aparaadi kaanele ritta. Mina käisin muide nüüd teisel korral tollimehe juures päevauudiseid kuulamas, sest olin all muutunud õhuks.

Ühel ilusal päeval tulen töölt. Koridor ilmselt tugevat närvidesõda ehk ärritust täis. Adelaide juures käinud raadionuuskur ja teinud protokoll, nagu öeldi.

„Sealt ta tuleb! Vaadake nüüd, see peab olema riigiametnik! Inimesesööja, seesugune!“ karjus Adelaide mulle vastu. Ja teised ei seisnud ka just vakka.

Sain kohe aru, missugune kole kahtlustus minu vastu käiku lastud.

„Mina, kallid kaaskodanikud, pole selles süüdi,“ püüdsin teha oma huvides selgitustööd. „Ja seaduses on ometi ette nähtud, et mitte aparaadi eest, vaid aparaadi kasutaja peab maksma ja...“

TOETUSPUNKT

G. Kuznetsov

Ivan Ivanovitš Krutilkin jooksis postkontorisse ja otsides üles akna, kust anti välja „nõudseni“ tulnud kirju, asetus järjekorda. Minut hiljem ligines ta aknale, mille taga istus punajuukseline näitsik, ja ulatas oma kutsetunnistuse.

„Isikutunnistus!“ kääritas näitsik ja viskas kutsetunnistuse tagasi.

Ivan Ivanovitš kohmetus.

„Vaadake, sõitsin pealinna ja ootan...“

„Isikutunnistus on kaasas?“

„On.“

„Esitage.“

„Ei saa.“

Ivan Ivanovitš pistis pea aknast sisse ja kummardus näitsiku poole.

„See on mul saapas... peidetud.“

„See ei puutu minusse.“

„Kodanik, püüdke mõista, vaadake...“

„Ei saa.“

„Tähendab, pean võtma saapa jalast?“

Ivan Ivanovitš lahkus akna juurest ja vaatas nukralt ringi. Suures ruumis polnud ühtki pinki. Krutilkin võttis seljast mantli ja hakkas sellega pühkima põrandat. Siis ta istus põrandale, pani portfelli enda kõrvale ja asus parema jala saapa kallale. Otsekohe kogunes tema ümber rahvahulk. Kuuldusid küsimused:

„Mis juhtus? Miks ta saapaid maha kisub?“

„Väänas jala. Nüüd seab seda kohale.“

„Lollus,“ ütles süngelt kodanik, „teda lihtsalt vaevab konnasilm.“

„Mis konnasilm... inimene otsib isikutunnistust.“

Näitsik pistis pea aknast välja ja jälgis huvitatult Krutilkini tegevust. Viimane istus põrandal

„Ütle, ütle palju sina maksad! Või kasutaja maksu! Häbi peaks sul silmad täis oema! Kuulavad üleval kolme perega aparati, mille eest ainult üks kord makstud. Aga minule tehakse protokoll, kui kuulan üksinda aparati, mille peal kolm luba!“ kilas Adelaide.

Selle peale ei osanud ma muud teha ega ütelda, kui hakkasin ruttu ajalehest otsima korteri pakkumise kuulutust.

Igatahes, minu arvates võiks välja anda ühe seaduse, mis seletaks rahvale, et kui seesugused asjad juhtuvad ja ette tulevad, et see pole siis sugugi ülekohus. Muidu nad sellest aru ei saa. Sest see on ju halb nähe, kui ametiasutisi ning ametiisikuid hakatakse pidama inimsõõjateks.

Muremõtteid mõteldes
Villem Vasknõpp.

ja higi jooksis suurte tilkadena tal mööda nägu. Saabas ei tulnud jalast. Siis toetas ta vasaku jalaga parema jala kontsa ja sirutas jalga. Jalg liikus. Krutilkin võidurõõmutses, kuid siis jalg peatus.

„Kinni!“ ütles keegi.

Pealtvaatajad hakkasid talle nõu andma.

„Varvastele, suru varvastele!“ hüüdis üks kodanik kaabus.

„Mis varvastele, kui kogu lugu seisab kannas.“

„Peab õmbluse üles harutama,“ segas end näitsik vahele.

Ivan Ivanovitš istus higisena ja piinatuna. Kõik ta püüded olid asjatud. Saabas ei tulnud jalast — see oli kõik. Ta vaatas ümbritsejaid pilgul täis palvet ja kannatust.

„Kodanikud,“ anus ta, „aidake!“

Keegi näpitsprillides ja kepiga mees astus Ivan Ivanovitši juurde ja haarates saapast, tõmbas. Mees rabeles, ähkis, kuid sellest polnud abi. Viimaks ta sülitas ja astus üldise naeru saatel kõrvale. Veel kaks inimest üritasid aidata Ivan Ivanovitši, kuid tulemusteta. Siis väljus jõugust võimas onu — peod kui labidad. Ta sülitas pihku ja asus saapa kallale. Rahvahulk vaikis. Kõigile oli selge, et see inimene kas võtab saapa jalast või tõmbab jala otsast. Ivan Ivanovitš sulges hirmuga silmad. Onu tõmbas teda kergesti jalast. Ivan Ivanovitš libises mööda põrandat. Onu tõmbas veelkord — jälle sama pilt.

„Otsige toetuspunkt, toetuspunkt!“ hüüdis ta kurguhäälel.

Kuid postkontori põrandal ei leidunud toetuspunkti. Umbes kakskümmend minutit jandas ta Ivan Ivanovitšiga põrandal. Inimesed vaatasid huviga. Kaks korda jõudsid nad sõita üle kogu asutise. Viimaks andis onu alla.

„Ilma toetuspunktita ei lähe,“ ütles ta ja pühkis laupa. Jõugust väljus viis inimest ja istudes üksteise seljataha, haarasid kinni Ivan Ivanovitšist. Onu rõõmustas.

„Nüüd on teine asi,“ ütles ta ja haarates Ivan Ivanovitši saapa, tõmbas selle enda poole. Terve inimrodu sõitis talle järele. Tõmbas veelkord — jälle sama pilt.

„Kodanikud,“ pöördus onu inimeste poole, „tulge veel paar siia!“

Veel kolm inimest istus põrandale. Onu haaras jälle Ivan Ivanovitši jala. Saabas ragises, kuid jalast ei tulnud. Siis tõmbas ta kogu jõust ja tuikus tagasi. Käes hoidis ta saabast. Rahvas ohkas kergendatult. Ivan Ivanovitš kargas püsti,

jooksis onu juure ja pistis käe saapasse. Ta vaatas saapasse, raputas seda, kuid saapas polnud midagi.

„Mitte see, mitte see,“ pomises ta.

„Kuidas mitte see?“ küsis onu meeleheitlikult.

„Mitte see saabas.“

Onu kahvatas.

„Kuidas siis mitte see?“

„Peab vasaku saapa maha võtma...“

„Va-asaku?“ kogeles onu ehmunult, pöördus ja põgenes. Ivan Ivanovitš istus põrandale. Ta oli niivõrd väsinud, et ei suutnud end liigutada. Näitsik pöördus ümberseisjate poole.

„Mis te siis seisate?“ ütles ta. „Aidake...“

Jõugust väljus väike mees. Ta kõndis kord ümber Ivan Ivanovitši, heitis mitu korda käed üles ja kõrvale. Rahvas naeris. Väike mees tõmbas ja saabas tuli jalast. Rahvas ahmis õhku. Väike mees mõttis pilkajaid hävitava pilguga ja sammus uhkelt ukse poole.

„Vaat' kus on jõud!“ ütles üks kodanik ja astus Ivan Ivanovitši juurde. „Huvitav,“ ütles ta, „kuidas see juhtus!? Miks paremat saabast oli raske ära võtta, vasakut tõmba kord — ja juba valmis.“

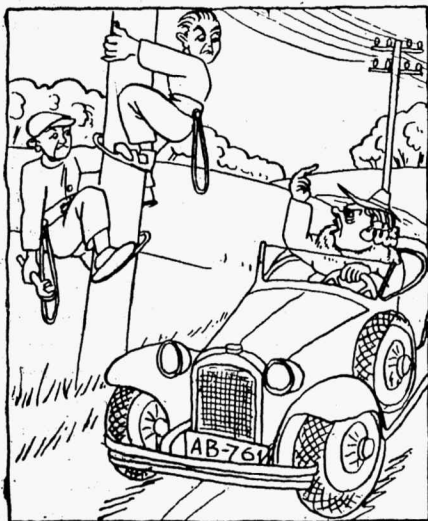
„Seepärast, et parem on number kolmkümmend üheksa, vasak aga nelikümmend üks.“

„Kuidas nii?“

„Äris aeti segamini.“

Ivan Ivanovitš pistis saapad kaenlasse ja tormas akna juurde, kus seisis „nõudmiseni“. Näitsik võttis isikutunnistuse, soris kirjades ja ütles siis ükskõikselt:

„Krutilkini nimele pole kirja.“

Allaajamiste ajajärgul.

„Mis te sihukesed mõtlete, kas arvate, et esimest korda sõidan või...?“

Laskurringi laskevõistlused

Postiteenijate Kutseühingu Tallinna Osakonna Laskuring korraldas 1. oktoobril s. a. ringi liikmeile omavahelised laskevõistlused. Lasti 300 meetrilt lamades käelt 10 lasku. Märkleht oli 10-ringiline KL norm. märkleht. Kuna tähendatud üritus oli ringil esmakordne, ei saadud muidugi loota esmaklassilisi tulemusi. Kohtadele tulid ja omandasid auhindu alljärgnevad postlased-kaitseliitlased: 1) R. Kabrits, Tall. Telef.-v., — 86 s. (võimalikust 100-st), 2) V. Taimre, Tall. Telef.-v., — 84 s., 3) E. Kepp, Tall. Vaksali Ptk., — 75 s., 4) P. Käpp, Tall. Telef.-v. — 71 s., 5) A. Tui, Tall. Sad. Ptk. — 68 s. ja 6) L. Pinkovski, Tall. Telef.-v. — 65 s.

Kolm miljonit kirja rindelt

Prantsuse postiteenijad ägavad töörohkuse all, sest iga päev saabub üksi rindelt üle 3 miljoni kirja. Kuna suur hulk postiametnikke on mobiliseeritud ja nende asemele on astunud vilumatud jõud, siis pole postiametkondades enam jutugi 6- ja 8-tunnisest tööpäevast. Aga keegi ei nurise, sest teatakse ju, kui tähtis on omastele saada tervitusi rindel viibivalt pojalt, mehelt või isalt.

Kõik rindelt saabuvad kirjad lähevad kahest tsensuurist läbi ja viimne kui rida, mis tundub ohtlik, tõmmatakse maha. Sageli saavad omaksed kirju, kus pikast läkitusest on järele jäänud vaid tervitused ja nimi.

Kõikjal hoiatavad plakatid nii sõdureid kui ka eraisikuid kirja teel andmast andmeid olukorra kohta, kuna need vaenlaste kätte sattudes võiksid tekitada Prantsuse vägedele suurt kahju.

Hoolimata tsensuurist ja kirjade rohkusest toimub posti saatmine ometi kiiresti ja harilikult kulub rindelt läkitatud kirja jõudmiseks kaugele Prantsusmaa kolkasse ainult 3 kuni 4 päeva.

Lühendatud telegramm.

Juudiisa pojale:

„Kas õppisid koolis ka kaubanduslike telegrammide koostamist?“

„Jah, isake!“

„Siis telegrafeeri Boruh Aronsonile, et homme on tema vekslit tähtpäev!“

Paari minuti pärast on telegramm valmis: Boruh Aronson. Minsk. Homme Teie vekslit tähtpäev. Mordohson.

„Liiga pikk,“ pahandab isa. „Tee lühemalt!“

Poeg lühendab: Boruh Aronson. Minsk. Homme vekslit tähtpäev. Mordohson.

„See on veelgi pikk!“

Boruh Aronson. Minsk. Homme tähtpäev. Mordohson — katsub poeg lühendada.

„Saab lühemalt,“ ütleb isa, võtab paberi ja kirjutab: Boruh Aronson. Minsk. Noh? Mordohson.

Viha päev

Sageli juhtub elus nii, et suured lõpud algavad väikesest algusest. Umbes nagu laviin. Üksik ärakaranud lumeraasuke haarab endaga kaasa paar omasugust lehtsaba ja taas jälle kõnelevad ajalehed kohutavast mägilakatastroofist seal kusagil Alpides.

Siis pole ka midagi imestada, et inimkonna kasutum element, naissugu, on osanud viimase peenuseni ära kasutada looduse tagavararikkad eeskujud, sest loodus ja naine, see olevat midagi ühetaolist vanades sanskritikirjadeski.

Keegi ei mõtle ju sellejuures naissoost midagi halba, kui mõnest lendulastud jutujätkust tekib midagi nii „koduse laviini“ taolist, aga kui mõningad liiga energilised sõnavõttud viivad asjaosalised tegelased suurima katastroofini, siis on see juba halb kellegi mõtlematagi.

Postiseaduses on kusagil mainitud midagi umbes selletaolist, kus keelatakse kõva sõnaga rääkida edasi vähematki uudist või asja, mida juhtub pealt kuulama too ebameeldivalt esiletükkiv kuuldeorgan.

Aga ometi oli neiu Veera Pedakas langenud hirmsa õnnetuse alla, mis oli röövinud temalt veel sellegi meeleskindluse, mis oli nagu mingisuguse ime läbi jäänud peale eeleksamit kiratsema tema ületöötatud ajuorganismi. Lõppeksam oli neiu Pedakal tegemata, sest selles suhtes ei avaldanud Jumal ega asutiseülem kumbki kuigi pealekäivaid resultatsioone, kuna neiu Veera töötas ajutise töäjõuna Urikurni keskjaamas. Et ajutiste töäjõudude hulka riigiteenistuses kuuluvad ikka enam-vähem sellised inimesed, kes on rahul oma igapäevase piskuga ega avalda mingisugust silmatorkavat ruttu kõrgema tuleviku poole püüdmiseks, siis polnud ka neiu Veera teinud endast selles suhtes mingisugust erandit.

See oli just samal päeval, kui kogu maal algas too väljarändamine vähemusrahvaste peres, et kaugel suitseval Siinail asutada endale uus rahvuslik isamaa.

Tol samal päeval jooksis neiu Veera neiu Kannikese juurde, kes elas mitu head kilomeetrit linnasüdamest eemal. Neiu Kannikese nimi oli olnud eelnevatel aastatel Oreool. Aga peale igavesti õnnetut mälestust kellegi orelitallajaga ei tahtnud pettunud piiga kuulda enam midagi sarnast, mis meenutas talle seda registritega pilli ning sellepärast võttiski ta siis endale riiklikul nime-eesistamisel perekonnanimeks Kannikene.

See oli midagi hirmsat, mida neiu Pedakas pidi edasi toimetama neiu Kannikesele ja selle-

pärast jooksiski ta kogu tee, et ei läheks kaduma raasukestki kallist noosist.

Neiu Pedakas oli istunud kogu igava hommikupooliku kommutaatori taga ja kuulanud pealt vähehuvitavaid uudiseid üldisest majanduslikust surutisest, milline loba ei valmista mehhanilisele telefoniametnikule sooja ega külma. Pealegi oli neiu Pedakas enne suurt ärevust otnud endale puutumatu tagavarana voodialuse täis igasugu pakke ja pakikesi et minna rahuliku südamega vastu ka kõige tumedamale tulevikule.

See võis olla mõni minut siinpool kolme, kui telliti kõne asutiseülema korterist. Neiu Veera Pedakas ei tunnud vähematki isiklikku uudishimu tolle riikliku asutise ülema vastu, kuna viimane oli juba aastat kümme abielus ning kolme alaealise lapse isa. Ka polnud mehest asja ajutiseks flirdiks, kuna tal oli paljas pealgi ning lonkas vasakust jalast. Et aga neiu Veera juhtus pealt kuulama seda jutuaajamist, siis tuli see lihtsalt ametlikust igavusest. (Kui keskjaamades poleks ette nähtud ka seda nn. pealtkuulamise ajaviidet, siis kahtlematult võiks mõnigi inimelu lõppeda haletsemisväärse surmaga igavuse kätte.)

„Halloo,“ sosistas väriseva häälega naine telefonitorusse. Polnud vaja kaugenägemist, et veenduda selle inimese raskest meeleolust. „Kas sina oled, Janine?“

„Jaa,“ piuksus keegi Tudulinna, kes kandis endaga kaasas ristinime Janine.

„Ta suri siiski täna,“ nuuksuti ülema korterist, mille peale teisest otsast kuuldus härdameelne — ah.

„Doktor Grünbuch andis lootusi veel viimase minutini, aga Jumal oli otsustanud.“

Neiu Pedaka silmad hakkasid kilama maad võtvast ärevusest ja kuigi kommutaatoril vilkusid meeletult väljakutsed Sillamäelt, Orujärvest ja Rootslaanest, polnud tal aega vastata kellelegi, vaid kuulatas hinge kinni pidades käimasolevat vestlust nagu Hiiobi sõnumit.

See polnud ametnikkonnale saladuseks, et ülemus põdes kauemat aega piinavat vähki, aga et ta nii järsku võtab ette selle rännaku sinna rahuriiki, oi jees, ja Veera katkestas oma isikliku mõtiskelu, et ei läheks kaduma sõnagi haruldasest noosist.

„Ära nutsa, Ida,“ trööstiti kaugusest. „Küll sa muretsed endale uue. Esialgu on veidi võõras ja harjumata, aga küllap läheb üle. Küllap läheb.“

„Ei, ei,“ nuuksuti siinpool. „Seda ei ela mina üle. Keegi, ei keegi asenda mulle minu kadunud Mikit.“

Veera teadmise kohaselt oli ülemuse ristinimi Joonas ja kui sellele liita pärandatud perekonnanimi — Kosenkraanius, ei annud see mingisugusel kombel kokku Miki. Aga võib olla oli see armulise proua meelitusnimi oma tugevamale poolele.

„Meie kõrvalt majast sõidab kah ära keegi vanatüdruk, kel jääb maha samasugune elushing, nagu oli sinu Mikikene. Aga osalt veel ilusamgi, suure pea ja tarkade lambasilmadega.“

Ei olnud Veera siamaani ennem kuulnud niisugusest stiilsest kaunidusest — ilus mees olevat suure pea ja lambasilmadega. Oli Joonas Kosenkraanius mis oli oma läikiva kukla ja lühikese jalaga, aga et alles sooja laiba juures tehakse ettevalmistusi mingisuguse aseaine kohaletoimetamiseks selle üle ei jätnud Veera juhusel kasutamata kriitiseerimiseks.

Peale mõningaid lohutusi ja kaebeid lõppes too kõlbetu keskustelu, kuna Veera korjas tuulekiirusel kokku oma mikrofoni, sest järgmine vahetus koputas juba mitmendat korda talle öla pihta.

Arvustava näoga vaatas neiu Pedakas ümber, kelle peale kallata esimeseks oma aurav uudistepada. Paremalt pool kommuataatorit istus too vallasnaie Oblikas, kes oli Veerale kord ütelnud otse suu sisse, et tema ei tahagi mehele minna, aga Veera jälle ei saavat, olgugi et teeb selleks meeletlikke katseid.

Vasakpoolsel toolil viilis oma küüneotsi Armilde Käbi, kes tunnustas ainult ennast ja kõrgemaid ülemusi. Need inimesed igatahes polnud väärt, et neile kõnelda niisugust uudist.

Esmeralda Kannikene, ainukene elushing selles asutises, kellega Veera sobis, oli hankinud endale mingisuguste teenete tõttu vaba päeva ja istus kindlasti kusagil kohvikus või vähemalt pargis pingil ja uuris oma silmanõõpidega langevaid lehti.

Veera langetas siiski kindla otsuse: lipata igal juhul Esmeralda juurde koju ja jätta sinna vähemalt sõna maha kuhugi paberinurgale, kuigi tema juurde oli maad kilomeetrit-kolm, millest oligi tingitud ka too reeglipärane hilinemine neiu Kannikese poolt peagu igal hommikul.

Nagu mingisuguse ime läbi istus neiu Kannikene kodus ja luges hinge kinni pidades tõlke-teost langenud inimestest, kui Veera uksest sadas sisse nagu sabagatäht.

„Oi, jees,“ hingeldas sissejuhatuseks neiu Veera, mille peale Esmeralda pakkus talle suhkruvett.

Neiu Veera püüdis varjata teda tappa ähvardavat ärritust ja nuuskas tagasihoidlikult peenelt väljaõmmeldud taskurätikusse. Siis prahvatas:

„Ülemus viskas vedru välja!“

„Mis!“ unustas lahti neiu Kannikene oma värs-kelt dekoreeritud roosisuu.

„Jumala eest,“ kinnitas Veera Pedakajas ja asetaskustavuse märgiks käe südamele.

„Kuulsin just ise äsja pealt, kui eit helistas Tuudulinna, kus talle pakutakse kadunukese asemele kedagi sarkstest mahajäänud „lambasilma“.

Ja Veera kukkus nii suure hoo ning innuga naerma, nagu oleks talle kurku lennanud kolm kilki.

„Oi Jummal, oi Jummal,“ ei saanud jätta tähendamata sellepeale neiu Kannikene. Ah siis niigi palju pole sel tänamatul naisel püsi, et taluks ära kombelikus leinas ettenähtud leinaja.“

„Nüüd aga pole enam aega,“ juhatas Veera oma ringilendlevad mõtted tõsisemale teemale. „Peame näitama kadunukesele viimast austust, nagu nõuab seda tänumeel ja komme. Tõmba endale midagi kindlamat ümber ning kihutame alla linna. Kallangu juurest võtame kimbukese krüsanteeme, millega saadame igavestele rohu-maadele kadunukese hinge.“

Umbes kolmveerand tundi hiljem seisid ustavad esindajad tänamatust ametkonnast kontori-ülema ukse taga, mõlemal käes kimbukene kollaseid krüsanteeme.

Helistamise peale avas ukse proua ise, nutetud silmadega ja pikas mustas kleidis.

„Tulime kadunukesele avaldama viimast mälestust,“ trügis ettepoole neiu Kannikene, et oma kahe silmaga näha palgest-palgesse sellist häbitut naist.

„Ah te's olete juba kuulnud,“ ohkas prouakene ja vaatas haletsemisväärse pilguga ülespoole.

„See inimene imestab veel, et kaaskodanikud teda tülitavad sellise tühja vahejuhtumi pärast,“ mõtles neiu Veera ja pidi juba pistma midagi sapist, kui mitte tagantpoolt kostev klaaside kõlin ja rõõmsatooniline vestlus poleks mananud mõlemates esile jube dustunde.

„Astume siis kuuri alla,“ soovitati leinaja lese poolt, kes sallis oma majas praegusel tõsisel silmapilgul sellist jumalavallatust.

Teatava jube dustundega astusid truu südamlid ametnikud üle kuurikünnise, kus lõhnas saepurust ja niiskest mullast. Mõlemad mõtlesid vaikselt leinas: oli kadunuke, mis ta oli, aga halba temast küll ei saa ütelda.

Imelikul kombel polnud kusagil näha midagi niisugust, mida nimetatakse surnud inimese viimaseks puhkepaigaks. Suures ja pooltühjas kuuris oli ühes nurgas kõrge laastuhunnik, kuna teises koonutas vana kärü või midagi selle-taolist, kuhu oli peale visatud nārune põrandariide tükk.

„Vist on tagapool veel kõrvalruume,“ otsustas siis endamisi neiu Veera ja piilus silmanurgast kaaslasti, kuna oli pisut kõhedavõitu.

Gustav Viidas

40 aastat postiteenistuses

17. oktoobril s.a. tähistas Narva Postkontori ülem Gustav Viidas 40 aastat teenistust postiametkonnas.

Juubilar sündis 25. juunil 1879. a. Läänemaal. Koolihariduse sai Haapsalus, kus lõpetas linnakooli.

Postiteenistust alustas 20-aastase nooremehena Sillamäe Postkontoris, kuhu ta määrati 6. järgu ametnikuks. Kaks aastat hiljem paigutatakse G. Viidas Tallinna Postkontorisse. Siin jätkab juubilar oma teadmiste täiendamist, õppides hooliga keeli ja sooritades eksamid prantsuse ja saksa keeles. Tallinnast siirdub juubilar 1903. a. 5. järgu ametnikuna Tartu ja sealt 4. jaan. 1905. aastal ülema kt. kohale Paldiski. Seoses 1905. a. revolutsiooni sündmustega paigutatakse juubilar Riiga, kus ta jätkab teenistust telegraafi kontoris kuni 30. septembrini 1918, tõustes vahepeal 2. järgu ametnikuks.

Eesti posti teenistusse astub G. Viidas 23. nov. 1918. a. ja ta nimetatakse Jõhvi Postkontori ülemaks. Hiljem teenib ta lühemat aega Narva Postkontori ülemana, siis alates 1920. a. 16. märtsist kuni 1. okt. 1933 Tartu Postkontori ülema

G. Viidas, Narva Ptk. ülem

abi kohal ning praegu teenib juubilar Narvas, juhtides sealset posti.

Juubilarit tuntakse kui oma alast huvitatud, püüdlitku ja asjatundlitku administraatorit, kellen on ta pälvinud üldise tunnustuse.

Juubilarit riiklike teeneid on hinnatud Valgetähe V kl. teenetemärgiga.

Sõna lausumata astus proua Kosenkraanius käru juurde ja tõmbas eemale põrandavaiba.

„Siin ta, vaesekene, lamabki nüüd, kuni kojamis ajab ta õhtul auku.“

Neiu Kannikene langes minestusse ja kukkus samale laastuhunnikule ühes oma krüsanteemidega, kuna Veera käsi rinnale vajutades surus tagasi oma hüplevat südant, et see ei kargaks kurgu kaudu välja.

Kärus vana teki peal lamas hambad irevile kontoriülema taani dogi maine keha.

„Kas, kas see ongi...?“ suutis veel küsida neiu Veera, kuna temagi kallale kippus minestus kogu oma kümne küünega.

„Jah,“ nuuksus proua Kosenkraanius ja vaatas vesiste silmadega kallist kadunukest.

Vahepeal oli tagasi saanud oma kindla meele neiu Kannikene, kes ajas end jalule laastuhunniku otsas, kuhu oli langenud.

Sõna lausumata viskas oma krüsanteemide kimbu vastu sõbranna silmnägu ja kadus jooksusammul tuldud teed mööda tagasi.

Sama teed kaudu kadus Veeragi, jättes õnnetu leinaja oma koeralaiuba juures järele vaatama kahele hullule.

„Hullud on nad kindlasti,“ kinnitas proua Kosenkraanius ja kattis kinni kalli kadunukese maise keha.

Neiu Veera aga seisis tänavanurgal ja pidas endaga aru; kas hüpata jõkke või panna pea rongi alla, sest eelolevad päevad kujuneksid ilmtingimata kibedateks, kui teised kaasteenijad, iseäranis see Oblikas, saavad teada tema „Kannossa teekonnast“.

Lõi siiski lõpuks otsustavalt käega ja lükkas enesemõrva edasi määramata aja peale. Hingeheitmine kõvadel roobastel polnud suurem asi. Ka külm jõevesi sellel aastaajal polnud kuigi ahvatlev.

Kutseühingu Keskjuhatus tegevusest

Viimasel juhatus koosolekul, 9. X 39, oli arutusele Elva uue puhkekodu ehitustööde väljaandmise küsimus teiskordselt. Pakkumisi oli saadud kahelt ettevõtjalt. Georg Vaik'i pakkumine osutus vastuvõetavaks nii tasu suuruse, Kr. 25.500, kui ka kõigi teiste tingimuste poolest. Ehitustööd otsustati temale välja anda. Tööd on praegu käimas ja puhkekodu peab valmima 15. maiks 1940.

Keskjuhatus.

**Kaastööd järgmisesse numbrisse
palume ära saata hiljemalt
10. novembriks s. a.**

Toim.

AMETLIK OSA

NIMETATAKSE AMETISSE

Tõllasson, Jaan — postiljoniks Nõmme Ptk., 19. sept. 39.
Hoolikas, Eduard — postiljoniks Petseri Ptk., 21. sept. 39.
Berg, Evald — postiljoniks Põltsamaa Ptk., 25. sept. 39.
Kaasik, Valter, päevatööl. Pärnumaa T.-T.-v. — montööriks Pärnumaa T.-T.-v., 1. okt. 39.
Kallus, Ain — postiljoniks Nõmme Ptk., 11. okt. 39.
Saar, Heiti, meh. kand. Tall. Telefoniv. — meh.-vabateen. Haapsalu r.-jm., asuk. Koplis, 11. okt. 39, teenistuse huvides.

NIMETATAKSE AMETNIKU ÕPILASEKS

Visnapuu, Valdur — Petseri Ptk., 30. sept. 39.

NIMETATAKSE MEHAANIKU ÕPILASEKS.

Veber, Elmar — Võrumaa T.-T.-v., 12. sept. 39.
Eimre, Gustav — Võrumaa T.-T.-v., 18. sept. 39.
Mets, Anton — Saaremaa T.-T.-v., 18. sept. 39.
Vares, August — Viljandimaa T.-T.-v., 18. sept. 39.
Kuus, Nikolai — Viljandimaa T.-T.-v., 5. okt. 39.
Saarna, Elmar, — Läänemaa T.-T.-v., 11. okt. 39.
Sternfeldt, Elmar, — Tartu Telefoniv., 16. okt. 39.

NIMETATAKSE MEH. KANDIDAADIKS

Kahru, August, meh. õpil. — meh. kand. Tartu Telefoniv., 15. sept. 39.
Kirsil, Evald, meh. õpil. — Järvamaa T.-T.-v., 6. okt. 39.
Varblane, Voldemar, meh. õpil. — Järvamaa T.-T.-v., 6. okt. 39.

MÄARATAKSE UUE AMETI PEALE

Elber, Paul, 2. j. am. Haapsalu Ptk. — ülemaks Käina Ptk., 4. okt. 39, teenistuse huvides.
Tasamäe, Kristjan, ülem Käina Ptk. — 1-b j. ametn. Haapsalu Ptk., 4. okt. 39, teenistuse huvides ja enda nõusolekul.

KINNITATAKSE AMETIJÄRGUS

Jallajas, Nikolai, meh. aj. kt. Tartu Telefoniv. — mehaanikuks 16. sept. 39.

PAIGUTATAKSE ÜMBER

Ragun, Voldemar, meh. aj. kt. Mustvee Ptk. — Tõrva Ptk., 16. sept. 39, teen. huv.
Kuldvere, Osvald, mehn. Jõhvi Ptk. — Mustvee Ptk., 16. sept. 39, teen. huv. ja enda nõusolekul.
Tominga, Rudolf, van. mehn. Virumaa T.-T.-v. — Viru-Jaagupi Ptk., 18. sept. 39, teen. huvides.
Rätsep, Johannes, van. mont. Tõrva Ptk. — Sangaste Ptk., 21. sept. 39, teen. huvides.
Reinas, Endel, postiljon Põltsamaa Ptk. — N.-Jõesuu Ptk., 22. sept. 39, teenistuse huvides.
Katai, Herbert, meh.-vabat. Viru-Jaagupi Ptk. — Jõhvi Ptk., 23. sept. 39, teenistuse huvides.
Kallaspalu, Valmar, postiljon N.-Jõesuu Ptk. — Sillamäe Ptk., 29. sept. 39, teenistuse huvides.
Reinup, Henn, meh.-vabateen. Rõngu Ptk. — Sangaste Ptk., 30. sept. 39, teenistuse huvides.

Kahru, August, meh. kand. Tartu Telefoniv. — Rõngu Ptk., 27. sept. 39, teen. huvides.
Puu, Ella, ametn. kand. N.-Jõesuu Ptk. — Torma Ptk., 3. okt. 39, teenistuse huvides.
Kolk, Johanna, 3. j. am. N.-Jõesuu Ptk. — Kuresaare Ptk., 14. okt. 39, teenistuse huvides ja enda nõusolekul.

VALLANDATAKSE AMETIST

Alavere, Endel, mehn. õpil. Tall. Telefoniv. — 13. sept. 39., omal palvel.
Nei, Ilmar, van. mont. Sangaste Ptk. — 16. sept. 39., omal palvel.
Miina, Karl, postiljon Puka Ptk. — 21. sept. 39, omal palvel, haiguse tõttu.
Martin, Anton, van. post. Nõmme Ptk. — 1. okt. 39, omal palvel.
Paluoja, Alfred, ametn. õpil. Narva Ptk. — 13. okt. 39, omal palvel.
Sarret, Irmgard, van. am. Tall. Telefoniv. — 19. okt. 39, omal palvel.
Leiner, Jakob, van. kiirtööt. ametn. Tall. Peatelegr.-k. — 21. okt. 39, Riigiteen. sead. § 39, p. 4, lit. f põhjal, 65 a. vanuse piiri kätte jõudm.

KUSTUTATAKSE AMETKONNA TEENIJATE NIMEKIRJADEST

Steinberg, Aleksander, 2. j. ametn. Kuressaare Ptk. — 11. okt. 39, surma puhul.

*

Kuna Tartu Ptk. 4. j. ametn.-vabateenija Kaja Lemmats'i haigus on korduvalt 30 nädalat kestnud, siis lõpetatakse temale Riigiteenistuse seaduse § 29 põhjal palgamaksmine, arvates 25. septembrist 1939. a.

Posti Jooksvate Arvete Büroo 3. j. ametn. Alice Sildalu kasutas temale härra Teedeministri poolt lubatud kahekuulist teenistustasuta puhkust, alates 17. juulist kuni 17. septembrini 1939. a.

Tallinna Telefonivõrgu 4. j. ametn.-vabateen. Agnes Selvet on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime Turulin, arvates 23. septembrist 1939. a.

Võru Ptk. ametn. kand. Hilda Pütsep on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime Karbe, arvates 23. septembrist 1939. a.

Lelle Ptk. 2. j. ametn. Johan Volt'i ametist vallandamise põhjus „Riigiteen. sead. § 39 p. 4 lit. f põhjal“ (vt. „Postisarv“ nr. 8/9), muudetakse järgmiselt: „Riigiteen. sead. § 39 p. 4, lit. b põhjal — parandamatu haiguse tõttu.“

Haapsalu Ptk. 2. j. ametn. Elisabet Vegner'ile on Haapsalu linna perekonnaseisumeti 13. sept. 1939. a. otsusega määratud uueks perekonnanimeks Veelaids.

Paide Ptk. 4. j. ametn.-vabat. Anastasia Vaim on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime Paap, arvates 7. oktoobrist 1939. a.

JUUBELEID NOVEMBRIKUUS

35 a.

Kull, Osvald, Tartu Ptk. van. kiirtöötaja, 1. nov.
Malmet, Otto, Lüganuse Ptk. ülema abi, 22. nov.

Väljaandja: Posti-Telegr.-Telef. Teenijate Kutseühingu Keskjuhatuse Tegev- ja vastutav toimetaja Rudolf Kroon. Toimetuse ja talituse asukoht: Tallinn, Vene tän. 9; aadress: „Postisarv“ pk. 266. Tallinn. 28. okt. 1939. a. Trükkikoda „Estotrükk“, Tallinn S. Karja 8.

SÜGISHOOAJAKS

välis- ja kodumaa

kleidi-

mantli-

kostüümi-

ülikonna-

riiideid

Dillaseid- ja vateeritud

voodivaipu, õommiku-

ja supelantli riideid,

päevasärgi riideid,

taskurätte jne. soovitab

J. Rosiing & Ko

S. Karja 11, Tallinn

Telefon 445-84

Sõnas

ja

pildis

Igale perekonnaliikmele toob iga päev parima valiku põnevaid uudiseid, asjalikke ja huvitavaid kirjutisi ning tarvilikke kuulutusi – 3600 suurt lehekülge aastas – kui tellite veel täna „Uus Eesti“ terveks aastaks.

Tellimise hind postiga saates: esimene veerand-aasta Kr. 5.–, edasi iga kuu Kr.1.50, või 5 senti üksiknumber.

„Uus Eesti“ tellimisi võtavad vastu iga päev kõik postiasutised ja „Uus Eesti“ kontorid ja esindajad kõikjal üle riigi.

NAISTE

JA

MEESTE

VIHMAKUUBESID,
kummist ja impregn.

KALOSSE,

VIHMAVARJE,

VAHARIIET,

DŽUUTVAIPU,

LINOLEUMI

ja

PUDUKAUPA

soovitab suures valikus

KULL'I 'ARI

TALLINN, VANA POSTI 8

Osamaks võimaldatud

Orderid saadaval Tallinna peapostkontoris prl. K. Avloilt.

Nagu laev ilma tüüriga

on postlane

„Postisarveta“

